

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abn, postale I gruppo

Cena 400 lir

Leto XXXVIII. Št. 115 (11.243)

TRST, petek, 4. junija 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnjem Evropi.

PO IZZIVU CONFINDUSTRIE Z DRAGINJSKO DOKLADO

SINDIKAT NAPOVEDUJE TRŠI BOJ IN ZAHTEVA POSEB SPADOLINIJA

Vlada naj bi prekinila pomoč delodajalcem za socialne datjave - Verjetno nova splošna stavka

RIM — Glede vprašanja druginjske doklade ni možnosti mešetarnje: izziv predsednika Confindustrie Merlonija z enostransko odvedjo sporazuma iz leta 1975 o enotni vrednosti točke je prejel včeraj, po predčerašnjih stvkih in mogočnih delavskih protestnih marševih, še druge nedvoumne odgovore od vsedravnega vodstva CGIL in centralnega komiteja UIL (pristojni organi CISL se še niso sestali). Confindustria mora predložiti svoj izjavni sklep in začeti pogajanja o obnovitvi delovnih pogojev, drugače zahtevajo sindikati, naj vlada prekine delodajalcem za socialne datjave in napoveduje s svoje strani zaostreženje sindikalne borbe ter oklicanje vsedravnega splošne stavke.

Namestnik generalnega tajnika CGIL Agostino Marianetti je v svojem poročilu izrazil ugodno oceno glede zadržanja vlade, ki je obsojila izziv Confindustrie, dodal pa je, da sindikat sedaj pričakuje, da bo temu dosledno tudi ukrepala. Zahteval je torej, naj pospeši ukrepe, ki jih vlada dolguje delodajalcem, naj prepriča združenje državnih podjetij (Intersind), da začne pogodbena pogajanja, naj ustavi delovite podpor delodajalcem za plačilo socialnih datjav (samo v tem letu jim je že dala več kot 3.000 milijard lir). Z vlado pa ostaja še vedno odprti račun, je opozoril Marianetti, glede njene gospodarske politike, še zlasti v zvezi z investicijami in zaposlovanjem.

tožil demokršćanske ministre (zlasti Andreotto), da si prizadevajo s pomočjo demokršćanskega predsednika Confindustrie ustvarjati nemogoče odnose s sindikati, zaostrežiti družbeno napetost in navsezadnje zrušiti Spadolinijevo vlado, da bi se KD spet polastila oblasti. Tudi on je zahteval prekinitev državnih podpor delodajalcem za socialne datjave (če bi pa Confindustria prekinila odvedjo sporazuma o druginjski dokladi in začela pogajanja o pogodbah, naj bi jo vlada nagradila s kreditnimi olajšavami). Spadolini naj tudi formalno potrdi veljavnost druginjske doklade za javne uslužbenice in upokojeince in naj prepriča Intersind, da pusti Confindustrio samo. Sindikalni zvezi pa je predlagal, naj okliče 8-urno splošno vsedravno stavko za vse uslužbenice podjetij, ki še niso začela pogajanj o novih delovnih pogodbah, pa čeprav bi morali menjati že predvideni datum 19. t.m. za manifestacijo v Rimu.

Končne odločitve o zaostreženju oblikah boja bo sprejelo vsedravno vodstvo enotne sindikalne zveze, ki se bo sestalo 8. t.m. V sindikalnih vrstah je vsekakor vzdušje borbeno kot malokdaj, obsodbe Merlonijevega izziva pa prihajajo iz vse politične javnosti, pa tudi iz samih vrst industrije. Sklep Confindustrie so včeraj kritizirali ministri Nicolazzi (PSDI) in član tajništva te stranke Ciampaglia, predsednik združenja državnih podjetij Intersind, ki bo sprejelo odločitev o pristopu k pogajanjem za pogodbe 8. t.m. Uradno sporočilo je zelo skopo, a je verjetno, da je Spadolini prepričeval funkcionarja, naj ne sledi Merloniju, a začne čimprej pogajanja s sindikati.

PRED SREČANJEM SEDMIM VELIKIM V VERSAILLESU

Pri Spadoliniju sestanek gospodarskih ministrov

Izid versajskega srečanja bodo italijanski ministri proučili na torkovi seji

RIM — Pri predstvi vlade je bilo včeraj jutraj srečanje gospodarskih in finančnih ministrov, ki ga je Spadolini sklical pred skorajšnjim vrhom državnih in vladnih poglavarjev sedmih najbolj industrializiranih držav zahodnega sveta, ki bo v soboto in nedeljo v gradu Versailles pri Parizu. Včerajšnjega sestanka so se udeležili zunanji ministri Colombo ter ministri za zgradbo Andreotta, finance Formica, proračun La Malfa, državne zadeve De Michelis, delo Di Giesi, zdravstvo Altissimo ter podtajnik pri predstvi vlade Compagna. Sestanek je vodil predsednik vlade Spadolini, ki je prvi del svojega poročila posvetil sedanjemu gospodarskemu stanju v Italiji v zvezi z mednarodnimi kriznimi in destabilizirajočimi dejavniki.

Spadolini se je ustavil pri smernicah, ki bo Italija zagovarjala pri razpravi o posameznih točkah dnevnega reda sestanka na vrhu ter glede ciljev, ki jih namerava doseči tako pri poudarjanju kolektivne odgovornosti sedmih najbolj industrializiranih držav pri premostitvi sedanega težavnega gospodarskega trenutka, kot pri določanju cele vrste konkretnih pobud, da bi se skupaj in usklajeno spopadli z dvojnimi vprašanji brezposelnosti in inflacije. Da bi to dosegli je treba izdelati strategijo denarnega sodelovanja, s katero naj bi dosegli umiritve denarnega trga tudi v perspektivi okrepitve mednarodne trgovine. Spadolini je sklical za prihodnji torkes sestanek tistih ministrov, da bi proučili rezultate versajskega vrha tudi v luči potreb in gospodarskih problemov Italije.

Govor je bil tudi o državnem primanjkljaju ter o potrebi novih davkov, da bi odpravili primanjkljaj v državnem proračunu, ki je od sedaj že priznavajo vsi ministri, krepko presegele 50 tisoč milijard lir.

Kar zadeva denarno politiko je minister Andreotta poudaril, da bo treba uskladi stališča raznih držav, od katerih imajo nekatere aktivno plačilno bilanco in dokaj omejeno inflacijo, druge pa, in med temi Italija, imajo visok primanjkljaj v plačilni bilanci in visoko inflacijsko stopnjo, če bodo hoteli odpraviti kaos na denarnem področju. Andreotta je dejal, da je treba doseči nadzorstvo mednarodnega denarnega sklada nad posameznimi devizami, kar bi lahko prispevalo k uravnoteženju denarnega tržišča. V primerjavi z vrhom v Ottavi priznavajo sedaj tudi Američani, da je treba poseči na kriznih področjih, da bi preprečili kvarne posledice na denarno tržišče. Italija bo zahtevala, da mednarodni monetarni sklad poseže, še preden bi prišlo do kriznega stanja. Prav tako bo zahtevala, da se končno prepreči občasno nihanje marke in dolarja, kar kvarno vpliva na valuto drugih držav.

Minister La Malfa je menil, da položaj Italije na skorajšnjem vrhu v Versailles prav gotovo ne bo šibak, saj lahko predloži uspehe, ki jih je dosegla na področju boja

Devize za uvoz tujega tiska v Jugoslavijo

BEOGRAD — Na eni zadnjih sej zveznega izvršnega sveta so sklenili, da bodo zagotovili potrebna devizna sredstva za plačevanje uvoza tujega tiska, ki ga je nekaj časa primanjkovalo zaradi znanih težav pri plačevanju uvoza s konvertibilnega tržišča. Na ta način bodo zagotovili pogoje za reden uvoz tujega tiska v Jugoslavijo.

JERUZALEM — Med svojim obiskom v Izraelu je zahodonemski zunanji minister Genscher zagotovil, da ne bo ZRN prodala Saudski Arabiji sodobnega orožja, medtem pa je njegov izraelski kolega Samir zahteval večjo evropsko podporo campdavidskemu sporazumu.

KLJUB TEMU DA SE BITKA ZA PORT STANLEY ŠE NI ZAČELA

Neomajni stališči Londona in Buenos Airesa stopnjujeta napetost na južnem Atlantiku

Argentina se pripravlja na »totalno vojno«, Velika Britanija pa oži možnosti za dogovor

Skupina mladih argentinskih ujetnikov na krovu neke britanske ladje pri San Carlosu (Telefoto AP)

BUENOS AIRES, LONDON, NEW YORK — Dejstvo, da se bitka za Port Stanley še ni začela, ne zmanjšuje napetosti na južnem Atlantiku, kjer se nadaljuje priprave za frontalni spopad med vojskama, ne da bi razna diplomatska prizadevanja obrodila kakršnegakoli rezultata, ki bi dopuščal optimizem.

Izredno nenaklonjene vremenske razmere, na Falklandih sneži, temperatura zraka je krepko pod ničlo, ovira utrjevanje britanskih sil na skoraj močvirnatem območju okrog obleganega mesta. Tudi včeraj so kraljevi 105-milimetrski topovi in minometi udarjali po argentinskih postojankah, ki odgovarjajo s topniškim ognjem. Britanci obstrlejujejo zlasti bive oporišče svojih mornarcev »Moddy Brook« v predmestju Port Stanleya, ki so ga Argentinci spreminili v pomembno utrdbo. Guverner Malvinških otokov General Menendez je svoje sile razporedil v obliki komike podvke okrog mesta in nekaj kilometrov oddaljenega letališča, ki navkljub težkim izgubam argentinskega letalstva, ni izgubil svojega strateškega pomena. Čeprav je Menendezova garnizija na otoku povsem izolirana, ker je steza preveč poškodovana, da bi na njej lahko pristajala orjaška transportna letala s prepotrebno opremo, je letališče še zmeraj uporabno za mala turbopropelerska letala »pucars«, ki za vzlet potrebujejo le nekaj sto metrov.

Neuradni viri britanske obrambnega ministrstva trdijo, da se je število letalskih napadov na britanske voje rde znatno skrijlo, predvsem zaradi slabega vremena. Od izkrcanja Britancev na Falklandske otočje, naj bi sovraž-

VOJAŠKI SODNIKI SE NISO HOTELI BAJE ZAMERITI VOJAŠKIM KROGOM

OGORČENJE V ŠPANIJU ZARADI RAZSODBE PROTI UDELEŽENCI LANSKOLETNEGA PUČA

Pravično kazen sta prejela samo Tejero in del Bosch, vsem ostalim so zmanjšali predvidene kazni, enajst obtožencev pa so oprostili

MADRID — Z 22 obsodbami in 11 oprostili se je včeraj v Madridu končal proces o poskusu državnega udara v Španiji 23. februarja 1981 leta. Tistega dne je skupina pripadnikov »guardie civil« pod poveljstvom podpolkovnika Antonia Tejera z orožjem v roki zasedla skupščino, ki je glasovala o zaupništvu v predsedniku vlade Leopoldu Calvo Sotelo. Napadalcu so se predali šele naslednjega jutra, vzporedno z vdom v parlament pa se je v Valenciji uprl general Jaime Milans del Bosch, a puč ni uspel med drugim zaradi odločnega nasprotovanja kralja Juana Carlosa. In prav o domnevi kraljevi podpori državnemu udaru je zornike obvestil namestnik načelnika španskega generalštaba general Alfonso Armada, ki se je pridružil pučistom v prepričanju, da bo postal predsednik izredne vlade. Za vse te tri obtožence je javni tožilec zahteval 30 let

zapore. Vojaško sodišče pa je to upoštevalo samo za dva neposredno vpletena, Tejero in del Boscha, ki sta prejela 30 let zapore, medtem ko so generala Armado obsodili le na 6 let, drugi obtoženci so prejeli še nižje kazni, 11 pa so jih kar oprostili.

Razsodba je že povzročila pravi pretes v španskem političnem življenju, saj večina dvomi v objektivnost vojaških sodnikov, ki so skrbeli samo, da ne bi razsodba povzročila prehudih zapletov v armadi. Sodniki so namreč osvojili načelo, da niso podrejeni odgovorni za sklepe svojih nadrejenih. Poročniki, ki so s Tejero in del Bosch rodoljuba, so torej svobodni, kar je v posmeh parlamentarcem, ki so doživljali tistih tragičnih 17 ur, ko je bila usoda demokracije »špan« na kocki.

Podpolkovnik Antonio Tejero in general Milans del Bosch

Podpolkovnik Antonio Tejero in general Milans del Bosch

Premier Sotelo je izrazil svojo najglobljo zaskrbljenost in že napovedal priziv na vrhovno sodišče. Tako socialistično kot krščanski in komunistično usmerjeni sindikati so obsodili »medupostni« razsodbo, ki pooblašča vojsko, da še vedno goji upanja v uspešnost vojaškega državnega udara. V glavnem so to tudi ocene večine španskih političnih strank, z izjemo desnice, za katero sta Tejero in del Bosch rodoljuba.

Kot razumljivo vlada največje ogorčenje za mlo kazen, ki je doletela generala Armado. Navsezadnje je bil prav bivši namestnik načelnika generalštaba tista oseba, ki je dal pučistom zeleno luč za poskus državnega udara, ko jim je zagotavljal, da jih podpira kralj. Na procesu pa so prav to domnevno kraljevo podporo vsi zorniki navajali, zadržanje kralja pa je njihove trditve najbolj jasno demantiralo.

Bržkone bo priznava razsodba: vrhovnega sodišča v maršnem drugačnu od sedanjega, a nedvomno ne bo zbrisala zornega vtisa, da je španska vojska svet zase, ki se ni vključil v demokracijo, da se vedno hrepeni po avtoritativnih izhodih.

Včerajšnje zasedanje kasasijskega sodišča, ki se ga je udeležilo le 22 članov od 33, se je začelo s podrobno obrazložitvijo dosedanjega postopka zahteve po referendumu in novega vladnega zakona. Nato so legalni predstavniki predlagateljev referendumu in državni pravobranstelj pojasnili svoja nasprotovanja stališču o novega zakona o odpravninah.

Pobudniki za referendum so svojo obrambo v prid zahtevam, naj se ljudstvo samo odloči o veljavnosti zakona o odpravninah in seveda povezave med odpravninami in druginjsko doklado, praktično koncentrirali v tri točke. Novi zakon ne ukinja prvega člena zakona iz 1. 1977 in njegovo dopolnitev. Oporavali so ustavno veljavnost 34. člena zakona o referendumih, ki določa, da je treba vsak referendum izvesti v eni od nedel med 15. aprilom in 15. junijem. Poleg tega pa so tudi zahtevali, da vlada ni upoštevala pri sprejemanju zakona o odpravninah postopka, ki ga za podobne primere določa ustava.

BEOGRAD — Predsednik skupščine Srbije Branko Pesić je te dni sprejel delegacijo zveze italijanskih občin, ki jo vodi predsednik te zveze senator Riccardo Triglio. Italijanska delegacija se mudi v Jugoslaviji kot gost stalne konferenčne mest in občin Jugoslavije.

V pogovori, ki se jih je udeležil tudi generalni sekretar stalne konference Božidar Popović, so ugotovili, da večletno uspešno in plodno sodelovanje med številnimi jugoslovanskimi in italijanskimi mesti vidno prispeva k razvoju celotnih odnosov med državama in dobrososedskemu sodelovanju.

TEHERAN — Medtem ko je iransko težko topništvo toliko stanovanjske četiri iraškega pristanišča Basre, je iraški lovski bombnik včeraj demonstrativno preletel Teheran in sveto mesto Kom.

KASASIJSKO SODIŠČE SPREJELO DOKONČEN SKLEP O POBUDI DP

Referenduma ne bo

Vseh 22 prisotnih članov kasasijskega sodišča je soglašalo, da je novi zakon o odpravninah odpravil razloge za referendum - Ostre reakcije Maria Capanne

RIM — Kot je bilo pričakovati je kasasijsko sodišče včeraj dokončno zavrnilo zahtevo demokracije proletarije po referendumu, s katerim naj bi italijanski volivci neposredno odločili o prvem členu zakona o odpravninah iz leta 1977 in o njegovi dopolnitvi. Po šestih urah posvetoovanja je predsednik prve civilne sekcije kasasijskega sodišča, Giuseppe Giovanni Tamburino izdal tiskovno poročilo, v katerem je pojasnil, da je vseh 22 prisotnih članov kasasijskega sodišča soglašalo, da se novi zakon o odpravninah bistveno razlikuje od zakona iz leta 1977 in so zato odpadli razlogi, ki so privedli do zahteve po njegovi ukinutvi.

Poslane demokracije proletarije v evropskem parlamentu in eden od voditeljev pobudnikov za referendum, Mario Capanna, je sinoči zelo ostro komentiral sklep kasasijskega sodišča. Dejal je, da je skupina sodnikov sicer uspelo preprečiti referendum, ampak delavci se bodo še naprej borili za svoje pravice. Demokracija proletarije bo branila njihove pravice, ker je prepričana, da bi se velika večina Italijanov 13. junija odločila za ukinitev omejenega zakona, ki nasprotuje interesom delavcev. Kljub temu pa je pobuda za referendum prisilila vlado, da je spremenila prvotni zakon in vsaj delno upoštevala koristi delavcev.

Včerajšnje zasedanje kasasijskega sodišča, ki se ga je udeležilo le 22 članov od 33, se je začelo s podrobno obrazložitvijo dosedanjega postopka zahteve po referendumu in novega vladnega zakona. Nato so legalni predstavniki predlagateljev referendumu in državni pravobranstelj pojasnili svoja nasprotovanja stališču o novega zakona o odpravninah.

Pobudniki za referendum so svojo obrambo v prid zahtevam, naj se ljudstvo samo odloči o veljavnosti zakona o odpravninah in seveda povezave med odpravninami in druginjsko doklado, praktično koncentrirali v tri točke. Novi zakon ne ukinja prvega člena zakona iz 1. 1977 in njegovo dopolnitev. Oporavali so ustavno veljavnost 34. člena zakona o referendumih, ki določa, da je treba vsak referendum izvesti v eni od nedel med 15. aprilom in 15. junijem. Poleg tega pa so tudi zahtevali, da vlada ni upoštevala pri sprejemanju zakona o odpravninah postopka, ki ga za podobne primere določa ustava.

Gallucci za oprostitev vseh Gellijevih kolegov

RIM — Pripadniki masonske lože P2, ki jo je vodil Licio Gelli, se niso združevali v zorniške namene in tudi niso nobenega oslepili ali okoskodovali. Do teh res neupravičenih sklepov se je včeraj dokopal glavni rimski državni pravnik Achille Gallucci, ki vodi eno od številnih sodnih preiskav proti članom omenjene masonske lože, ki jo je parlament z zakonom razpustil. Od rimskega sodišča je zato zahteval, naj oprostijo vse obtožence in naj arhivirajo celotno zadevo.

Med tistimi, ki bi jih bilo treba oprostiti so bivši podpredsednik višjega sodnega sveta Ugo Zilletti, milanski državni pravnik Mario Gresti in njegov namestnik Luca Mucci, predsednik Banco Ambrosiano Roberto Calvi, Licio Gelli in Umberto Ortolani. Vse obtožbe proti članu višjega sodnega sveta Zilletti, da je pritiskal na milansko državno pravdnika, naj vrnejo Calviu potni list, so namreč po njegovem izmišljene in tudi vsi dokumenti, na katerih sloni obtožba naj bi bili ponarejeni. Gallucci meni, da je treba oprostiti tudi vseh 13 najvišjih mojstrov.

nov kasasijskega sodišča soglašalo, da se novi zakon o odpravninah bistveno razlikuje od zakona iz leta 1977 in so zato odpadli razlogi, ki so privedli do zahteve po njegovi ukinutvi.

Poslane demokracije proletarije v evropskem parlamentu in eden od voditeljev pobudnikov za referendum, Mario Capanna, je sinoči zelo ostro komentiral sklep kasasijskega sodišča. Dejal je, da je skupina sodnikov sicer uspelo preprečiti referendum, ampak delavci se bodo še naprej borili za svoje pravice. Demokracija proletarije bo branila njihove pravice, ker je prepričana, da bi se velika večina Italijanov 13. junija odločila za ukinitev omejenega zakona, ki nasprotuje interesom delavcev. Kljub temu pa je pobuda za referendum prisilila vlado, da je spremenila prvotni zakon in vsaj delno upoštevala koristi delavcev.

BEOGRAD — Predsednik skupščine Srbije Branko Pesić je te dni sprejel delegacijo zveze italijanskih občin, ki jo vodi predsednik te zveze senator Riccardo Triglio. Italijanska delegacija se mudi v Jugoslaviji kot gost stalne konferenčne mest in občin Jugoslavije.

V pogovori, ki se jih je udeležil tudi generalni sekretar stalne konference Božidar Popović, so ugotovili, da večletno uspešno in plodno sodelovanje med številnimi jugoslovanskimi in italijanskimi mesti vidno prispeva k razvoju celotnih odnosov med državama in dobrososedskemu sodelovanju.

TEHERAN — Medtem ko je iransko težko topništvo toliko stanovanjske četiri iraškega pristanišča Basre, je iraški lovski bombnik včeraj demonstrativno preletel Teheran in sveto mesto Kom.

HAVANA — V sredo zvečer se je z govorom kubanskega zunanjega ministra Isidorja Malmieroe začel ministriški sestanek koordinacijskega biroja nevruščenih držav. Otvoritev se je udeležil tudi kubanski voditelj Fidel Castro. Vsa pozornost pa je sicer usmerjena na dogajanja v osrednji dvorani kongresne palače.

Tu ima vsakdo priložnost razložiti svoje poglede na najbolj boleče mednarodne probleme, pri čemer je kajpak moč slišati različne poudarke in ocene.

Nemara najboljši primer je bil prvi dan sestanke razprave, ki jo je odprl zunanji minister Kube s hudim obtožbo Združenih držav Amerike in imperializma v celoti. To je po njegovem mnenju edini in največji krivec vseh težav, ki se zgrinjajo nad svet.

Dogajanja na jugu Atlantika je imenoval »Brutalni imperialistični poskus Velike Britanije, da si po vrne kolonijo« in dejal, da je to »britanska in ameriška agresija«. Zahteval je argentinsko suverenost nad otočjem.

Govor jugoslovanskega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Lazara Mojsova je bil pretehtano umirjen. Nekaj poudarkov iz njegovega govora:

»Izhod iz sedanjega kritičnega mednarodnega položaja je treba iskati v enakopravnem dialogu vseh držav, kajti ob starih, je vedno več tudi novih kriz«.

Glede najnovejših okolj Malvinških (Mojsov ni uporabljal naziva Falklandskih) otokov. Podpisano že prej sprejeto stališče nevruščenih, ki gre v prid upravičenim argentinskim zahtevam po suverenosti, vendar s pogajanjem in sodelovanjem Združenih narodov.

Pozval je Irak in Iran, da se odločijo uporabiti sile in ob upoštevanju nevmešavanja ter v interesu miru, varnosti in pravice pošteta mirno rešitev, pri čemer Jugoslavija predlaga tole pot: takojšnjo ustavitve ognja, umik čet s tujega ozemlja in takojšnje začete pogajanje o problemih, ki obremenjujejo državi.

Ozdravitev svetovnega gospodarstva ni možna, če dve tretjini človeštva, torej nevruščenice in države v razvoju, ne sodelujeta pri odločanju o temeljnih problemih.

Nevruščenice države se morajo v svojih medsebojnih odnosih ravnati po izvirnih načelih, ciljih in moralnih politikah nevruščenosti in normalnih demokratičnih odnosov pri iskanju splošnega soglasja. (dd)

sekretarja Skrzypczaka da je kot kaže povzročilo negotovanje v samih partijskih vrstah.

TEHERAN — Medtem ko je iransko težko topništvo toliko stanovanjske četiri iraškega pristanišča Basre, je iraški lovski bombnik včeraj demonstrativno preletel Teheran in sveto mesto Kom.

VARŠAVA — Enega redkih ljudstev priljubljenih vojskovodskih sekretarjev PZDP so včeraj vojaki zamenjali s svojim uniformiranim človekom. Odstranitev poznanega

NA SESTANKU KOORDINACIJSKEGA BIROJA NEVRUŠČENIH NA KUBI

Umirjen nastop Lazarja Mojsova za rešitev novih kriznih žarišč

Zastopnik SFRJ za takojšnjo ustavitve ognja in pogajanja med Iranom in Irakom

HAVANA — V sredo zvečer se je z govorom kubanskega zunanjega ministra Isidorja Malmieroe začel ministriški sestanek koordinacijskega biroja nevruščenih držav. Otvoritev se je udeležil tudi kubanski voditelj Fidel Castro. Vsa pozornost pa je sicer usmerjena na dogajanja v osrednji dvorani kongresne palače.

Tu ima vsakdo priložnost razložiti svoje poglede na najbolj boleče mednarodne probleme, pri čemer je kajpak moč slišati različne poudarke in ocene.

Nemara najboljši primer je bil prvi dan sestanke razprave, ki jo je odprl zunanji minister Kube s hudim obtožbo Združenih držav Amerike in imperializma v celoti. To je po njegovem mnenju edini in največji krivec vseh težav, ki se zgrinjajo nad svet.

Dogajanja na jugu Atlantika je imenoval »Brutalni imperialistični poskus Velike Britanije, da si po vrne kolonijo« in dejal, da je to »britanska in ameriška agresija«. Zahteval je argentinsko suverenost nad otočjem.

Govor jugoslovanskega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Lazara Mojsova je bil pretehtano umirjen. Nekaj poudarkov iz njegovega govora:

»Izhod iz sedanjega kritičnega mednarodnega položaja je treba iskati v enakopravnem dialogu vseh držav, kajti ob starih, je vedno več tudi novih kriz«.

Glede najnovejših okolj Malvinških (Mojsov ni uporabljal naziva Falklandskih) otokov. Podpisano že prej sprejeto stališče nevruščenih, ki gre v prid upravičenim argentinskim zahtevam po suverenosti, vendar s pogajanjem in sodelovanjem Združenih narodov.

Pozval je Irak in Iran, da se odločijo uporabiti sile in ob upoštevanju nevmešavanja ter v interesu miru, varnosti in pravice pošteta mirno rešitev, pri čemer Jugoslavija predlaga tole pot: takojšnjo ustavitve ognja, umik čet s tujega ozemlja in takojšnje začete pogajanje o problemih, ki obremenjujejo državi.

Ozdravitev svetovnega gospodarstva ni možna, če dve tretjini človeštva, torej nevruščenice in države v razvoju, ne sodelujeta pri odločanju o temeljnih problemih.

Nevruščenice države se morajo v svojih medsebojnih odnosih ravnati po izvirnih načelih, ciljih in moralnih politikah nevruščenosti in normalnih demokratičnih odnosov pri iskanju splošnega soglasja. (dd)

TEHERAN — Medtem ko je iransko težko topništvo toliko stanovanjske četiri iraškega pristanišča Basre, je iraški lovski bombnik včeraj demonstrativno preletel Teheran in sveto mesto Kom.

VARŠAVA — Enega redkih ljudstev priljubljenih vojskovodskih sekretarjev PZDP so včeraj vojaki zamenjali s svojim uniformiranim človekom. Odstranitev poznanega

TEHERAN — Medtem ko je iransko težko topništvo toliko stanovanjske četiri iraškega pristanišča Basre, je iraški lovski bombnik včeraj demonstrativno preletel Teheran in sveto mesto Kom.

VARŠAVA — Enega redkih ljudstev priljubljenih vojskovodskih sekretarjev PZDP so včeraj vojaki zamenjali s svojim uniformiranim človekom. Odstranitev poznanega

VARŠAVA — Enega redkih ljudstev priljubljenih vojskovodskih sekretarjev PZDP so včeraj vojaki zamenjali s svojim uniformiranim človekom. Odstranitev poznanega

TEHERAN — Medtem ko je iransko težko topništvo toliko stanovanjske četiri iraškega pristanišča Basre, je iraški lovski bombnik včeraj demonstrativno preletel Teheran in sveto mesto Kom.

VARŠAVA — Enega redkih ljudstev priljubljenih vojskovodskih sekretarjev PZDP so včeraj vojaki zamenjali s svojim uniformiranim človekom. Odstranitev poznanega

VARŠAVA — Enega redkih ljudstev priljubljenih vojskovodskih sekretarjev PZDP so včeraj vojaki zamenjali s svojim uniformiranim človekom. Odstranitev poznanega

ZAKLJUČILA SE BO DREVI, OB 24. URI

Volilna kampanja se končuje s številnimi nastopi slovenskih kandidatov na shodih

Zborovanja SSK v mestu, dolinski in miljski občini - Jagodic (PSI) po vaseh vzhodnega Krasa o problemih teritorija - V Zgoniku sekcija KPI priredila srečanje z volivci, sekcija PSI pa predstavila kandidata za pokrajino

Vsi slovenski kandidati na listah SSK, KPI in PSI imajo v teh zadnjih urah volilne kampanje polno dela: zaposleni so na številnih zborovanjih, srečanjih z volivci in okroglih mizah.

Včeraj dopoldne je SSK imela vrsto volilnih zborovanj v mestnem središču, govorili so Jevnikar, Lokar in Štoka. Jevnikar je prikazal pomen nedolžnih volitev tako za celotno tržaško stvarnost, kot za slovensko narodnostno skupnost, ki odločno terja uspešnost svojih osnovnih pravic in odgovoril na očitke in napade drugih strank na SSK. Kot je rečeno v tiskovnem poročilu je tudi ožigal razne nedolžnosti zlasti socialistične stranke, ki na Trgu Unità ni dala prostora slovenski besedi. Lokar pa se je posebej zavestil pri vprašanju volitev med Slovenci in Italijani v Trstu ter o potrebi po čimprejšnjem izglasovanju zakona o zaščiti. Pozval je volivce na ponovno izkazovanje zaupanja v slovensko samostojno nastopu in tako omogočijo izvolitev slovenskega predstavnika. Deželni svetovalec Štoka je med drugim poudaril pomembno vlogo SSK v okviru deželne večine, v okviru katere je kot predsednik deželne komisije opravil obisk v Sloveniji in na Koroskem.

Druga skupina predstavnikov SSK pa je v večernih urah imela vrsto letičnih shodov v miljski in dolinski občini, na katerih sta govorila Krapež in Miljač. Prvega dela volilnih shodov se je udeležil tudi predsednik deželne SSK Bratuž, ki se je posebej zavestil ob vprašanju globalne zaščite Slovencev. Podčrtal je pomen zakonskega osnutka SSK in omenil nedavni obisk tridentinskega senatorja Fontanarja v Trstu, ki je v parlamentu predložil zakonski osnutek stranke. V Zgoniku pa je bila sinoči okrogla miza v organizaciji sekcije SSK za občino Zgonik in pokrajinskega vodstva na temo: Gospodarska problematika tržaške pokrajine, s posebnim ozirom na urbanistični načrt zgoniške občine.

Glavni slovenski kandidat na listi PSI za izvolitev v občinski svet Dario Jagodic je včeraj govoril po vaseh vzhodnega Krasa. Govoril je o prizadevanjih socialistične stranke za doseganje zakonitega položaja slovenske manjšine, podrobneje pa se je zavestil ob urbanističnih in teritorialnih problemih. Med drugim je dejal, da je po njegovem mnenju posebno važen tisti člen zakonskega osnutka PSI, ki bi slovenski narodnostni skupnosti dajal možnost, da bi tudi sama sodelovala pri upravljanju teritorija, na katerem živi. Jagodic je podčrtal, da so naši ljudje za zadnje urbanistične posege in

ureditve plačali največji davek; zato je potrebno, da za to prejmejo pravično odškodnino, ne samo kot posejanci, ampak tudi kot skupnost, da se jim skuša poravnati nenadomestljiva izguba zemlje z nečim drugim. Lahko bi to bili športni objekti, ki jih v mestni okolici ni in jih potrebujemo, ali pa kulturni centri, ki so bistvenega pomena za ohranitev in obogatitev naše manjšine, ki je nujno izpostavljena raznarodovanju in asimilaciji. Lahko bi to bile tudi konkretne gospodarske iniciative — je dejal Jagodic — v korist vrtnarstva, cvetličarstva in zadrage na Proseku, ki pa mora biti zgrajena za domaćine, ki so za uporabo teh infrastrukture najbolj upravičeni.

V Zgoniku je socialistična stranka — sekcija Zgonik Repentabur — predstavila volivcem kandidata za pokrajino v okrožju Devin-Nabrežina Clarija. Po predstavitvi programa stranke se je diskusija osredotočila predvsem okrog govora Clarija na Trgu Unità. Polemika, ki je temu sledila, je bilo rečeno, je neizpodbitni dokaz demagoške predvolilne propagande, ki hoče spodbijati dejstva, da se PSI zavzema za reševanje problemov slovenske narodnostne skupnosti. Na shodu je bilo poudarjeno, da socialisti take kritike zavracajo, saj so vedno bili med prvimi v boju za uveljavljanje pravic Slovencev. Socialisti so nadalje prepričani, da slovenski volivci ne bodo nasledili takih emotivnih demagoških kampanj in da bodo nagradili tistega, je bilo še rečeno, ki je delal, dela in bo delal v korist uveljavljanja pravic Slovencev in delovnega človeka.

Sekcija KPI iz Zgonika je sinoči priredila srečanje z volivci: prisotna sta bila predsednik Kraske gorske skupnosti Miloš Budin in kandidat za izvolitev v pokrajinski svet Ravel Kodrič. Med drugim je bilo na srečanju poudarjeno, da je tokrat, bolj kot kdajkoli prej jasno, v kolikšni meri je od letošnjih volitev odvisna prihodnost Trsta in še posebej naše narodnostne skupnosti. Vzdušje, ki ga je v teh letih ustvarila LpT, je premaknilo vso politično razpravo v desno, tako da stranke tekmujejo med seboj v negativnem odnosu do Slovencev: boj proti takojšnemu osnutku "bilingvizma" — je parolna desničarska formacija. "LpT je umaknila svoj zakonski osnutek za zaščito manjšin, KD je predstavila nesprejemljiv predlog za našo manjšino, druge sile, tudi demokracije, so v tem položaju zaprle vprašanje Slovencev in predal. Izjema je KPI, je bilo rečeno na srečanju, ki tako v volilni kampanji

Danes še zadnja zborovanja

Predvolilni kampanji se iztekajo zadnje ure. Po zakonskih prepisih se mora danes popolnoma prenehati vsakršna oblika politične propagande, nakar bodo volivci imeli soboto za premislek, preden se v nedeljo odpravijo na volišča.

Prvo današnje zborovanje bodo priredili socialisti, in sicer ob 10. uri v kinodvorani Vittorio Veneto, kjer se bo minister za promet Balzamo srečal s prebivalstvom in tržaškimi železničarji. PSI bo imela danes še dva shoda, in sicer ob 17. uri v krožku Salvemini, kjer bo odgovoren za gospodarske probleme pri vodstvu stranke prof. F. Forte orisal gospodarski program socialistične stranke za Trst, ter ob 20.30 na Trgu pri Sv. Jakobu, kjer bodo nastopili L. Gherzi, D. Jagodic in E. D'Amore, medtem ko bo shodu predsedoval A. Pittoni. Za Krasčansko demokracijo bo imel zaključno zborovanje posl. G. Andreotti, ob isti uri ob 19. uri v Avditoriju, in sicer bo na Trgu Unità zaključno zborovanje "Movimento Trieste": program predvideva izvajanje mittelevropske glasbe, koncert godbe na pižalo, nastop P. Parovela za Mittelevropsko gibanje in M. Busdachina za radikalce ter po 21. uri ples, za DP bo ob 19. uri na Gondonijem trgu nastopil evropski poslanec Mario Capanna, pred njim pa bosta govorila L. Gherzovani in italijanski ministri. Predvolilna kampanja KPI pa se bo zaključila z zborovanjem na Gondonijem trgu, kjer bo ob 20.30 nastopil senator Natta. Na zborovanju, ki mu bo predsedoval A. Calabria, bosta govorila tudi Paolo Hikel in Pecla Lusa. Zelo aktivni bodo danes tudi kandidati SSK, ki bodo priredili celo vrsto manjših shodov v mestu in okolici, zlasti na Vzhodnem in Zahodnem Krasu.

Med včerajšnjimi večjimi shodi naj omenimo sinočnje zborovanje LpT na Trgu Unità na katerem so nastopili Gambassini, Giuricin in Cecovini. Pozneje je na istem mestu nastopil misovski kolovodja Almirante, ki je v glavnem rotnel nad nevarnostjo uvedbe dvojezičnosti v Trstu in pred običajnimi številom pristašev, radovednežev in pripadnikov varnostnih sil, izprizila svoja nestrastna in dobro znana esla. Po shodu je pešica fašističnih prenapetih skušala napasti skupino mladih, ki so stali na Trgu, takoj pa je preprečil najhuše.

Predvolilno kampanjo za PLJ je sinoči na Gondonijem trgu zaključil vsedržavni tajnik stranke Zanone, kampanja PSDI pa se je zaključila z nastopom ministra za delo Di Giesia v Avditoriju. Di Giesi je med drugim obsodil enostransko odpravo sporazuma o premeščenju s strani Confindustria, oziroma — je dejal — enega dela Confindustria, ter naglasil, da se je treba le čutu odgovornosti delavcev in sindikalnih organizacij zavedati, da se njihova protestna manifestacija ni sprevrgla v pravi spopad.

V naši volilni rubriki na 4. strani objavljamo dane izjave slovenskih kandidatov v 1. volilnem okolišču (Zahodni Kras) in v 6. okolišču (Sv. Vid - Staro mesto). Predstavljamo se kandidati Slavoljub Štoka (KPI), Milan Čuk (PSI) in Stojan Lisjak ter Dora Kosovel (SSK). Mladi kandidatinji za tržaški občinski svet Sonja Sirk in Pavla Starz (KPI) pa razmišljata o vlogi in nalogah mladih generacij v boju za prepoved mesta in okolice.

V PONEDELJEK SE JE ZAČELO VPISOVANJE

Otroci slovenskih družin v slovenske otroške vrtce

Sredi junija začetek vpisovanja v osnovno šolo - Letos bo zapustilo naše vrtce 237 otrok - Vsi naj sedijo v prihodnjem šolskem letu v naših prvih razredih!

V ponedeljek so se začela vpisovanja otrok v otroške vrtce, ki bodo trajala vse do 17. junija. Ta vpisovanja (kot tudi vpisovanja v osnovne šole) imajo za našo narodnostno skupnost velik pomen, saj je prav od vpisov mladih v slovenske vrtce v mnogem odvisno, koliko otrok se bo na treh letih vrtca vpisalo v naše šole. Obiskovanje slovenskih vrtcev je neke vrste priprava na začetek šolanja: slovenski otroci, ki obiskujejo slovenski vrtce, se v njem spoznajo z vrstniki, naveže prijateljske, ustvari si svojo mlado družbo, kar nato odločilno vpliva na vpis otroka v slovensko osnovno šolo. Zato ni odveč ponoviti, naj starši vpiše svoje otroke v slovenske vrtce.

Kot smo že poročali, se bodo sredi meseca začela vpisovanja v osnovne šole, ki bodo trajala do konca junija. Tudi tam vpisovanjem moramo posvetiti vso našo pozornost, da se ne bo prekomerno (upoštevaje "demografski padec") zvišal upad vpisov v naše osnovne šole. Ta upad je bil predvsem v lanskem šolskem letu precej občuten, saj se je lani vpisalo prvič v slovenske šole kar 67 otrok manj kot leto prej.

Letos bo zapustilo slovenske otroške vrtce 237 otrok. Če bodo vsi

starši vpisali svoje malčke v naše šole, bi imeli v novem šolskem letu v prvih razredih 31 otrok več kot v letošnjem šolskem letu (lani se je vpisalo v prve razrede šestih šol 206 otrok). Ta predvidevanja so doslej zgolj teoretična, saj smo imeli v preteklosti nič koliko primerov, ko so starši vpisali svoje otroke v slovenske vrtce — zgolj iz oportunitet (ker v italijanskih vrtcih ni bilo več prostih mest) in jih nato vpisali v italijanske osnovne šole. Podobno se je pripetilo tudi v nekaterih drugih otroci, ki so v predvsem z otroki iz mešanih zakonov.

Vse kaže, da se bomo morali tudi v letošnji spoprijeti s takimi ali podobnimi problemi. Starši nekaterih otrok, ki bodo čez teden dni zapustili slovenske vrtce, naj bi že vpisali svoje malčke v italijanske šole, in to pod pritiskom pozivov za vpise v šole, ki so jih začeli predčasno pošiljati nekateri italijanski didaktični ravnatelji; v nekaterih vrtcih naj bi starši že obvestili vzgojitelje, da ne bodo njihovi otroci nadaljevali šolanja v slovenskih šolah temveč v italijanskih. Take pojave, ki so pogubno škodljivi za našo narodnostno skupnost, moramo čim bolj omejiti. Organizirati si moramo, da preprečimo še ne povsem odločne starše, da vpišejo otroke v naše šole, da bi vsi otroci, ki bodo letos zapustili slovenske vrtce, sedeli v prihodnjem šolskem letu v naših prvih razredih.

● Šolsko skrbništvo sporoča, da so podjalski do 15. julija rok za sprejemanje prošnje učiteljev za pouk s slepci in gluhi in za delo s prizadetimi dijak v srednjih šolah za njihov vpis v tozadevne prednostne seznane.

VOLILNA ZBOROVANJA

SSK
Ob 18. uri na Opčinah, Lokar; ob 18.30 v Trebčah, Dolhar; ob 19. uri v Gropadi, Maver; ob 19.30 v Bazo-
vici, Štoka; ob 20. uri na Katinar-
ni, Mahnič; ob 20.30 v Ricmanjani,
Tul; ob 21. uri v Borštu; ob 21.30
v Boljuncu; ob 22. uri v Dolini.
Ob 18. uri na Repentabru, Harej; ob
18.30 v Zagradu, Jevnikar; ob 19.
uri v Repniču, Opelt; ob 19.30
v Zgoniku, Slama; ob 20. uri v Ko-
ludrovci, Breclj; ob 20.30 v Saležu,
Krapež; ob 21.30 v Brišičkih; ob
22. uri v Nabrežini.

PSI
Ob 9.30 v Ul. Carducci, Suban,
Laura Degrassi; ob 16. uri pred Tr-
varno velikih motorjev, Seghene,
Minnini, Paoli in Minin; ob 16. uri
pred tovarno Italsider, Rotondaro,
Suban in Russo; ob 18.00 na Trgu
Riborgo, Laura Degrassi; ob 18.30
v Boljuncu, Zanfagnini in Pečenik;
ob 19.30 v Nabrežini, Clari, Caldi
in Tuta; ob 20.30 na Roculu, Su-
ban in L. Degrassi; ob 20.30 na
Sentjakobskem trgu zaključno zbor-
ovanje, Gherzi, Dario Jagodic in
D'Amore, predsedoval bo pokrajinski
tajnik Pittoni.

KPI
Ob 10. uri na Gondonijem trgu,
De Stradi; ob 12. uri pred ar-
zenalom sv. Marka, Cuffaro; ob
12. uri pred tovarno VM, Calabria;
ob 18. uri v Ul. Bisoletto, Calab-
ria; ob 20. uri v Dolini, Martone;
ob 20.30 v Boljuncu, Martone; ob
21. uri v Miljah, Cuffaro; ob 19.
uri na Trgu v Nabrežini, Sirc in
Kodrič; ob 20.30 na Gondonijem
trgu zaključno zborovanje, sen-
tor Natta, Hikel, Lusa in Calabria.

Srečanja delegacije Kmečke zveze in razlaščenec s PSI, KPI in SSK

Predstavniki KZ in razlaščenec obrazložili najnujnejše probleme in poudarili važnost, da se zanje stranke zavzamejo

Delegacija Kmečke zveze in razlaščenec za hitre ceste, ki so jo sestavljali inženir Jordan Zahar, Oskar Kjuder, Angel Vremec, Klavdij Kofol, Simon Kralj, Paolo Slamič in Edi Bukavec se je v sredo srečala s pokrajinskim tajnikom socialistične stranke A. Pittonijem, v četrtek pa s tajnikom komunistične stranke v Slovenske skupnosti Srečanja spadajo v okvir pobud, ki jih vodi Kmečka zveza skupno z razlaščenec za hitre ceste in znanstveno raziskovalni center pri Padričah. Trebčah in Banih, zato da bi naši skupnosti bile zagotovljene pravice in ne trajne protivrivnosti, tako po samezni prizadevanju lastnikov kot oziroma v širši naši skupnosti za ogromno in neopopravljivo škodo, ki jo bo do prisiljene utrpeti. Delegacija razlaščenec in Kmečke zveze je tajnikom strank podrobno obrazložila danes opravljeno delo, pri čemer je poudarila, da je prišlo v zvezi z novimi razlastitvami do velike mobilizacije vse slovenske javnosti in njenih organizacij, ki so jo podprle tudi krajevne uprave (okoljske občine in Kraske gorske skupnosti). Na žalost pa ni prišlo do danes do bolj pozitivnih in konkretnih rezultatov, razen če ne smatramo za pozitivno le načelno izražena stališča v podporo naših zahtev. Predvsem pa ni prišlo do konkretnih in pozitivnih znakov, kot so jih zahtevali razlaščenec s strani deželne uprave, ki se je omejila le na formalne obveze v podporo naših tradicionalnih dejavnosti, v glavnem kmetijstvu. Ne da bi lepim besedam do danes sledila konkretna dejanja. Razlastitve za hitre ceste so že v teku in bodo prizadejim lastnikom s Konto-vela in v Opčin izplačane odškodnine že v tem mesecu. Niso pa bila do danes dana konkretna jamstva za širše gospodarske, družbene, kulturne in druge protivrivnosti, ki jih naša skupnost zahteva v zameno za ogromne žrtve, ki jih bo utrpela. V prvi vrsti gre za zahtevo, da je treba omogočiti naši skupnosti neposredno prisotnost pri odločanju pri uporabi teritorija, ki ji pripada, kot tudi pri načrtovanju javnih del, ki jo bodo prizadela. Država, dežela in druge javne uprave pa morajo težiti k temu, da kompenzirajo škodo skupnosti s tem, da podprejo njene gospodarske, družbene in kulturne dejavnosti na teritoriju, kjer živi. Postavljena je bila tudi zahteva po spremembi načrta za hitre ceste na traso pri Lonjerju, kjer bi slednja, po sedanjih načrtih, popolnoma uničila vso lonjersko rodovito zemljo in ustvarila nemogoče življenjske pogoje. Zato je nujno, je poudarila delegacija razlaščenec, da se za uveljavljanje navedenih zahtev, v prvi vrsti aktivno angažirajo tiste politične stranke, v katerih Sloven-
ci delujemo. V nasprotnem primeru ne preostaja prizadevanje prebival-
stvu in njihovim organizacijam dru-
ga možnost kot ta, da se z vsemi
demokracičnimi načini uprejo vsaki
razlastitvi.

Tajnik socialistične stranke Arnaldo Pittoni je načelno soglasal z iznesenimi zahtevami in stališči. Naglasil je, da so bile zahteve slovenske narodnostne skupnosti že upoštevane, kar se tiče protivrivnosti za narodnostno škodo in to predvsem v okoljskih občinah. Bolj malo, oziroma skoraj nič pa niso bile upoštevane na teritoriju tržaške občine. Poudaril je, da so po njegovem mnenju možne nekatere spremembe in popraviti načrta za hitre ceste, pri čemer je

Zavzel se je tudi za razvoj tradi-
cionalnih dejavnosti, predvsem
kmetijstva, obrtništva in agroturizma
v tržaški pokrajini. V zvezi z
zahtevami po protivrivnosti je
Arnaldo Pittoni poudaril, da je
treba iskati rešitve v okviru pristoj-
nosti vseh javnih uprav. Na koncu
je izrazil, da bi socialistična
stranka podprla morebitno akcijo
Kraske gorske skupnosti za izde-
lavo kompenzacijskega načrta za
Kras, ki bi ga morala finansirati
deželna uprava. Pokrajinski tajnik
komunistične partije Claudio Tonel
je v svojem odgovoru poudaril, da
je osnovni problem vse zadeve o-
mogotični slovenski narodnostni
skupnosti nemoten in enakopraven
razvoj v splošnem kontekstu raz-
voja celotne države. Za komuni-
stično partijo je zato nujno, da
deželna uprava organizira posebno
deželno konferenco o tem proble-
mu, na kateri morajo sodelovati
vse slovenske organizacije, javne
uprave in druge ustanove. Iz te
konference mora priti obveza de-
žele za novo politiko do teritorija
in do slovenske manjšine. Rešitve
za naše probleme morajo torej
priti od dežele, zato je nujna večja
angažiranost, predvsem Sloven-
cev, v deželnem svetu in odboru.
Poudarjeno je bilo, da si bo komu-
nistična partija Italije prizade-
vala za preučitev možnosti alterna-
tivnega načrta za hitro cesto pri
Lonjerju. Potreben bo zato odločen
pritisek vseh Slovencev in njihovih
organizacij. V tem smislu so po-
trebne in nujne tudi masovne ak-
cije. Predstavniki razlaščenec
so za Slovensko skupnost sprejeli
pokrajinski tajnik, prof. Zorko Ha-
rej, dr. Štoka in prof. Lokar. Za
Slovensko skupnost so stališča in
zahteve v zvezi z novimi razlastit-
vami, ki so jih iznesli tako Kme-
čka zveza kot razlaščenec, popolnoma
upravičene in jih zato tudi stranka
podpira in sprejema. V
zvezi s hitrimi cestami je dr. Što-
ka poudaril, da jim je zelo težko
nasprotovati, ker je pobuda za
splošni gospodarski razvoj potrebna,
da pa je treba nujno iskati take
rešitve, ki bodo najmanj škod-
ljive za našo narodnostno skupnost.
Izrazil je podporo Slovenske skup-
nosti zahtevi lonjerskega prebival-
stva po reviziji načrta za hitre
ceste in pozval delegacijo razlaš-
čenec, naj izdela tudi tehnične
protipredloge, in da predlaga u-
strezne rešitve. Za boljši poudarek
problemov kmetijstva na Tržaškem
je Štoka predlagal, da se v pri-
hodnje organizira posredno sreča-
nje o tem problemu. Glede na to,
da bi za reševanje vseh iznesenih
problemov, kot so razlastitve, pro-
blemi kmetijstva, teritorija, urba-
nistike in drugih, moralo priti do
čimbolj učinkovite skupne akcije
venskega skupnosti izrazila priprav-
ljenost, udeležiti se in sodelovati
na skupnem javnem sestanku s komu-
nistično partijo in socialistično
stranko in to takoj po volitvah.

EDI BUKAVEC

NA POBUDO KD V. VODNIK IN DRUŠTVA ZAMEJSKIH LIKOVNIKOV

Začetek junijskih glasbenih in likovnih večerov v Dolini

Od sinoči v Torkli razstava grafik in risb - Drevi v cerkvi sv. Martina koncert mladinskega zbora GM

«Kultura je ena in nedeljiva. Ne moremo je ločevati na ljudsko in meščansko, elitno. Otresti se je treba b miselnosti, da sodijo bolj ka-
kovostne priveditve v mestu, manj
kakovostne pa na podeželju. Tako
je naglasil v imenu Društva zamejskih
likovnikov Desiderij Svara, ko je
sinoči v dolinski Torkli spregovoril
ob odprtju razstave risb in
grafik Atilja Kralja, Marjana Krap-
vosa, Jasne Merku, Franka Vec-
chietta in Borisa Zuliana. Pobuda so-
di v cikel «junijskih glasbenih in
likovnih večerov», ki jih prireja
kulturno društvo Valentin Vodnik s
sodelovanjem društva likovnikov.
Omenjeni razstavi, ki ostane od
prta do 17. t.m., bo do 24. junija
sledila slikarska in kiparska raz-
stava (Demetrij Čej, Bogomila Do-

nate plošče z dvojezičnim napisom,
ki jo je postavila na pročelje stav-
be zgoniške občinske uprave. Za-
tem so kot gostje nastopili učenci
slovenske šole «l. maj 1945» iz
Zgonika, ki so ob harmonikarsku
spremljavi zapeli venček sloven-
skih pesmi. (bs)

Vpisovanje v vrtce

devinsko-nabrežinske

občine

Devinsko - nabrežinska občinska
uprava sporoča, da se bo pouk v
občinskih otroških vrtcih zaključil
15. junija 1982 in da bo potekalo
vpisovanje za šolsko leto 1982/83 v
dneh 16., 17. in 18. junija od 9.
do 12. ure v posameznih sedežih
občinskih vrtcev.

V občinske otroške vrtce so la-
hko vpisani otroci obeh spolov, ki
izpolnjujejo naslednje pogoje: otro-
ci, ki so dovršili ali pa bodo dovr-
šili do 28. februarja 1983 vsaj tre-
tje leto starosti, in (drugič), otroci
morajo imeti stalno bivališče v de-
vinsko - nabrežinski občini.

● V proslavitev nastanka italijanske
republike bo v nedeljo ob 9.30
na Trgu Unità dviganje zastave.
Čast ji bodo izkazali tri vojaški vo-
di, himno bo izvedla godba oklopne
brigade Vittorio Veneto, na častnem
mestu bo tudi mestni prapor s pri-
peto zlato medaljo za vojaške za-
sluge.

EDI BUKAVEC

Danes se naš tiskarski delovni tovariš

ALEKSJIV CIVARDI

sreča z Abrahamom. Se mnogo
srečnih in zdravih let v krogu
družine in prijateljev mu želijo

kolektiv tiskarne ZTT
nameščenci ZTT in
uredništvo
Primorskega dnevnika

ljak, Silvij Pečarič, Fabio Smol-
dak, Desiderij Svara, Franco Volk,
ob 20.30 pa se prične v cerkvi sv.
Martina nad vasjo glasbeni cikel z
nastopom mladinskega zbora Glas-
bene matice pod vodstvom Stojana
Kureta. Takšni glasbeni večeri bo-
do še 11., 18. in 24. t.m. z na-
stopi dua Nada Oman - Zorko
Hrvatčič z koncertom za klavir in
violino, harmonikarskega ansambla
Synthesis 4 in Slovenskega trobilne
ga kvinteta.

V predstavitevno listo je torej
upravičeno zapisano, da «junijski
glasbeni in likovni večeri pome-
nijo v delovanju KD Valentin Vod-
nik kakovostni preskok in se bolj
upravičeno je bilo zadostne, s
katerim je pobudo predstavil pred-
sednik društva Boris Pangerc. Po
slovesnosti je mednarodno prizna-
ni barman Ezio Fontanot postregel
nazvočim «simfonijo okusov», ose-
žili koktejl Dolina 82. Pripisati
velja, da bodo napovedani kon-
certi tudi v abonmaju, navadnem
družinskem in mladinskem.

Danes v Križu začetek
partizanskega praznika

S koncertom godbe na pihala «Ve-
sna» se bo danes v Križu pričel
partizanski praznik, ki ga prireja
krajevna sekcija Zveze partizanov
ANPI. Jutri bo v okviru praznika
bogat kulturni spored, vsak večer
pa bo za ples igral ansambel «Do-
mači fantje» iz Divace.

Poimenovali italijansko
šolo v Zgoniku

S kratko slovesnostjo so včeraj v
Zgoniku uradno poimenovali ita-
lijansko osnovno šolo, ki je nastav-
ljena v prenovljenih prostorih
bivše vojašnice, po znanem trža-
škem alpinistu Emiliju Comiciu. Ob
prisotnosti italijanskih in slovenskih
šolskih oblasti, predstavnikov ob-
čine in staršev, so pozdravili pri-
sotne bivši didaktični ravnatelji De
Angelis in zgoniški odbornik Budin
nakar je Comicijev lik orisal trža-
ški alpinist Spiro Della Porta
Xidias. Sledilo je odkritje marmor

Zalostno vest sporočajo: sinovi Albert,

Josip, Atilij in Vilko z družinami

Sesljan, 4. junija 1982

Pogreb drage pokojnice bo danes, 4. junija, ob 16. uri iz
cerkve sv. Jožefa v Sesljanu na sesljsko pokopališče.

IDA KRALJ vd. METLIKOVEC

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

ZORE GRJ vd. CARLI

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami in
na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Nabrežina, Sesljan, 4. junija 1982

Predvolilni pozivi slovenskih kandidatov

Danes je zadnji dan volilne kampanje za nedeljske upravne volitve, na katerih bomo obnovili tržaški občinski in pokrajinski svet ter dvanajst rajonskih svetov. Preko našega dnevnika se danes ponovno oglašajo glavni slovenski kandidati za izvolitev v občinski svet.

Stojan Spetič - KPI (preferenčna št. 3)

Najbrž je že vsakomur jasen pomen tokratnih upravnih volitev za ves Trst in za Slovence še posebej. Imamo namreč možnost, da obrnemo stran po treh desetletjih demokratskih in levostredskih uprav in po štirih letih Liste za Trst, ki je — po našem mnenju — že preveč zastarala ozračje s svojjo politiko. Samo močan preokret na levo, okrepitev KPI, lahko prepreči dogovor med LpT, KD in tako imenovanim klasično - socialističnim blokom, kar bi potisnilo naše mesto na stare tirnice.

Slovenski smo v naših izbirah pod močnim vtisom o treh dogodkih. V mislih imam navdušen sprejem tajnika KPI Berlinguerja, dvojezičnega shoda na Trgu Unità in njegovih srečanj s predstavniki slovenske manjšine, ki je v ospredju našega programa razvoja in kulturne sožitja. Mislim pa tudi na zagrenjenost zaradi omahovanja in molke druge napredne stranke in na dejstvo, da se samostojna slovenska stranka tokrat pravi udeleževalec volitev kot sila deželne večine v za-
vezljivosti šestih strank, ki nima-
že čiste odnosa do naših proble-
mov.

Zato nikakor ni vseeno, komu

bodo Slovenci oddali svoj glas.

Ni prav, da se razlike v programih in dejanjih zamočijo. Naši ljudje niso ovce, ki sledijo kate-
remukoli izmed pastirjev. Odloči-
teli hočejo z lastno glavo in po tre-
znih presoji tega, kar je skupne-
ga in tega, kar nas ločuje.

Zato Slovence pozivamo pred-
vsem, naj gredo na volišča, da ne
bo izgubljeni niti en glas. Dalje
jih vabimo, naj ne razpršijo svojih
glasov, ker so predragoceni.

Končno jih pozivamo, naj gla-
sujejo po zdravi pameti, ki je
najboljši vodnik.

Aleš Lokar - SSK (preferenčna št. 1)

Drage volivke in volivci, kakor
lahko opazujete po mnogih znakih
sedanjega zgodovinskega trenutka
čas niso preveč ugodni, ne po
svetu ne doma. Naše mesto je v
krizi in dolžnost imamo, da mu po-
magamo, da se iz nje izkopije.
Nevarnost pa je, da pride do za-
ostrenitve v odnosih med narodnost-
nimi in socialnimi komponentami
našega mesta. Lahko bi prišlo tudi
do konfliktov in tedaj bi plačali
vsi — Slovenci in Italijani. SSK se
zavzema za aktiven dialog med
tudi živčima narodoma za rešitev
problemov z odkrito izmenjavo
mnenj na podlagi načel in pose-
gov, ki naj izboljšajo njune med-

sebojne odnose ter ukrepov za
gospodarski razvoj Trsta brez pre-
velike ekološke škode. Je za pra-
vičen zakon o zaščiti slovenske
narodnostne skupnosti v Italiji, za
mednarodno industrijsko sodelova-
nje in podjetništvo, proti vele-
strukturnam na stanovanjskem, tu-
rističnem ali industrijskem področ-
ju (bloki za ljudske gradnje, hotel-
ski kompleksi, veleterminali za
premog ipd.), ker

KD VALENTIN VODNIK — DOLINA
DRUŠTVO ZAMEJSKIH LIKOVNIKOV — TRST

JUNIJSKI GLASBENI
IN LIKOVNI VEČERI

Danes, 4. junija, ob 20.30 v cerkvi sv. Martina koncert Mladinskega zbora Glasbene matice, dirigent STOJAN KURET.

V galeriji Torkla od 19. do 22. ure ogled razstave grafik in risb. Razstavljajo: Kralj, Kravos, Merku, Vecchiet in Zuljan.

PD SLOVENEČ IN VINOGRADNIKI IZ BORŠTA IN ZABREŽCA priredijo

12. PRAZNIK VINA

4., 5., 6. in 7. junija 1982 v Hribenci

DANES, 4. JUNIJA
ob 18. uri otvoritev razstave domačih vin;
ob 21. uri vinski koncert v izvedbi moškega zbora Valentina Vodnika iz Doline;

JUTRI, 5. JUNIJA
od 20.30 dalje ples z ansamblom POMLAD;

V NEDELJO, 6. JUNIJA
ob 17. uri kulturni program. Nastopajo Godba na pihala iz Ricmanj, otroški zbor Slovenec, mešani zbor Slavec iz Ricmanj, Nedilski puojbe in Benški kabelet s Tončko Ponedelščak;

od 20.30 dalje ples z ansamblom POMLAD;

V PONEDELJEK, 7. JUNIJA
od 20.30 dalje ples z ansamblom POMLAD.

V Srenjski hiši je odprta etnografska razstava »Naša preteklost«.

POSTREGLI VAS BOMO Z DOMAČO KAPLJICO IN SPECIALITETAMI NA ŽARU!

VZPI - ANPI
KRIZ PRI TRSTU

PARTIZANSKI PRAZNIK

Danes ob 17. uri otvoritev z nastopom domače godbe na pihala.

Jutri, 5., in v nedeljo, 6. t.m., ob 10. uri otvoritev kioskov, sledi nastop pevskih zborov »Fran Venturini« in »Vesna«, baletne skupine »Mladina«, dramske skupine »Vesna« in domače godbe na pihala.

Vse tri dni ples z ansamblom »DOMAČI FANTJE« iz Divače. Dobro založeni kioski.

Vljudno vabljeni!

Razna obvestila

SK Kras prireja 5. in 6. junija v Zgoniku »Praznik Krasa« z bogatimi športnimi in kulturnimi programi. Oba večera bo igral ansambl Lojzeta Furlana.

Podporno društvo v Rojani vabi na 91. redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 6. junija, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicanju v prostorih v UL Apiari št. 31 v Trstu (Rojan). Dnevni red: 1. predložitev letnega obračuna 1982; 2. diskusija; 3. razno. Obdobje.

Prispevki

Nameste cvetja na grob Evgena Pertota in Ljudmille Pertotove daruje Lilijana Martelanc 20.000 lir za TFS Stu ledi.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 4. junija
FRANC

Sonce vzhaja ob 5.17 in zahaja ob 20.49 — Dolžina dneva 15.32 — Luna vzhaja ob 18.38 in zahaja ob 4.20.

Jutri, SOBOTA, 5. junija
FERDO

Vreme včeraj: najvišja temperatura 28.2 stopinje, najnižja 19.4, ob 18. uri 27 stopinj, zračni tlak 1018.3 mb uсталjen, veter jugozahodnik 7 km na uro, vlaga 67-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19.3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Dennis Frogia, Luca Delben, Lara Moselli, Giovanni Franchi, Laura Semenzato.

UMRLI SO: 67-letni Pietro Kosanc, 53-letna Leda Cepar, 72-letni Pietro Viola, 75-letni Aldo Furlan, 86-letna Rosaria de Dominis vd. Verrocchio, 79-letni Mario Gori, 79-letna Antonia Leskovec por. Dragoni, 73-letna Anna Cociani vd. Gorella.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg Sonino 4, Trg Libertà 6, Reber Sv. Ane 10, Strada per Loo gera 172, Nabrežina, Boljune.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Corso Italia 14 in UL Giulia 14.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Corso Italia 14, UL Giulia 14, Nabrežina in Boljune.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228.124; Bazovica: tel. 226.165; Očine: tel. 211.001; Prosek: tel. 225.141; Božje polje: Zgonik: tel. 225.596; Nabrežina: tel. 200.121; Sesljan: tel. 209.197; Zavljete: tel. 213.137; Milje: tel. 271.124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732.627, predpriznčna od 8. do 21. ure, tel. 68.441.

Obvestilo izletnikom
na Českoslovaško

Vse izletnike Primorskega dnevnika na Českoslovaško obveščamo, da lahko prevzamejo pri potovalni agenciji Aurora svoje potne liste in vizume. Ob prevzemu morajo plačati 10.000 lir. Istočasno bodo dobili tudi program izleta in druga navodila.

Šolske vesti

Srednja šola »Srečko Kosovel« priredi danes, 4. junija, ob 19. uri v Prosvetnem domu na Opčinah zaključno šolsko prireditev. Spored: zborne recitacije, folklor, flavte, igra »Nekoč in danes«. Vabljeni!

Osnovna šola Karel Štrekelj Sešljan priredi v soboto, 5. junija, ob 15. uri zaključno šolsko prireditev in razstavo ročnih del.

Izleti

SK Devin priredi 13. junija avtobusni izlet na Pristavo nad Jesenicami ob priliki srečanja zamejskih planincev. Zanimivosti naj se najvijo na sedežu kluba ali telefonsko Brnu škru, št. 200-236 in Sosisu, št. 208.551.

SPDT vabi v nedeljo, 13. junija na 11. srečanje planincev zamejskih in obmejnih planinskih društev, ki bo pri domu na Pristavi pod Golico. Vpisovanje za avtobusni izlet od jutri, 5. junija, na sedežu ZSDI, UL sv. Frančiška 20/II. od 11. do 12. ure.

V Saležu praznuje danes 80 let naša draga mama, nona in pranova

LOJZKA REBULA

Se na mnoga leta ji iz srca kličejo

sinovi, neveste, vnuki in pravnuki

Mali oglasi

telefon (040) 794672

PRODAJ ZAJETIŠČE

na Krasu. Telefon 040/226.294.

HISO z dvoriščem prodaja pri Koprnu. Telefon 040/725-463.

UPOKOJENEC išče kakršnokoli zaposlitev. Telefonirati ob urah kosila ali večerje na št. 040/815-151.

TVRDKA evropskega slovesa z agencijo v okolici Trsta tudi zaposlitev s polnim delovnim časom ali pa tudi samo za nekaj ur dnevno (tudi ob sobotah). Dober zaslužek. Pogoji: minimalna starost 23 in maksimalna starost 50 let ter lasten avtomobil. Telefonirati v uradnih urah na št. 040/200-181.

ISCENO trgovskega pomočnika ali vajenca z znanjem slovenščine. Telefonirati ob urniku trgovine na št. 040/76-34-20.

IMAMO na prodaj tri kozlice. Zanimivosti naj se ogledajo na naslov: Devetak Jordan. UL bratje Cervi 14, Poljane (Občina Dobrodo).

PREDEN PRODAJE
VASE STARO ZLATO
ZGLASITE SE PRI ZLATARNI

Aurum

Ki nudi konkurenčno kotiranje in brezplačne ocenitve.

TRST, UL. MAZZINI 43/D
TEL. 68980.

PRODAJ lancia beta H.P.E. letnik 1980 prevoženih 24000 km po ugodni ceni. Telefon 040/824381.

PRODAJ v Gropadi v bližini šole zemljišče — 4.000 kv. m. — Za zainteresirani naj telefonirajo ob urah kosila ali večerje na št. 040/226.294.

PRODAJ barvni televizor 26" znamke Grundig z daljinskim upravljanjem v odličnem stanju. Cena po dogovoru. Telefonirati od 13. do 14. ure na št. (0481) 83-535.

VABIMO VAS V

RESTAURANT

Pavel-Piran

TEL. 066/37-619

PIRAN - Prešernovo nabrežje

Solidna postrežba

zmerne cene

FRATTIMA

IZREDNA PRODAJA

artikli za vrt in kamping
radio
avtoradiu
elektrogospodinski stroji
urastivo

POPUSTI od 10 do 50%

Obv. občini z dne 17.5./82

TRZIC — UL. BATTISTI 10

TEL. 43-160

NEUGODNA OCENA NEDAVNEGA SREČANJA V TRSTU

Deželna uprava povsem gluha
na predloge sindikalne zveze

Bodo podjetja v Podgori, Trzinu zares prepričana menda neizbežni likvidaciji? - Tec Friuli bodo prodali na dražbi 15. julija - V kratkem morda spet splošna stavka v pokrajinskem merilu

Vpisovanje
v otroške vrte

Občinska uprava v Gorici sporoča, da se vpisovanje v občinske otroške vrte nadaljuje do ponedeljka 7. junija. Vpisovanje je v prostorih otroških vrtcev. Ob vpisu je potrebno predložiti anagrafsko potrdilo o cepljenju.

Prednost bodo imeli otroci rojeni v letu 1977 in tisti, ki so v šolskem letu 1981 - 82 že obiskovali otroške vrte. Nekateri vrtci bodo v tem šolskem letu odprti od 7.30 do 18. ure in v soboto zaprti. Šolsko leto se bo pričelo 1. septembra.

Krajevna zdravstvena enota sporoča vojnim in civilnim invalidom, da jim za nakup zdravila ni potrebno plačevati samopripeljka. Oprostitev plačila bo moral potrditi zdravnik. Tisti, ki ob pregledu ne morejo predložiti potrdila (obrazec 69 z dosmrtno pokojnino), bodo takšno izjavo prejeli v uradu KZE, ex ONMI, UL. Boccaccio 4 v Gorici.

PREKINJENA OBČINSKA SEJA V SREDO ZVEČER

Hudi prepiri v občinskem svetu
ob imenovanju v neke upravne svete

Najprej je prišlo do ostrih sporov v vrstah krščanske demokracije
Ostra obsodba komunistov, ker so bili izključeni iz upravnih odborov

Bricko se je motil kdor je mislil, da se bo seja goriškega občinskega sveta, napovedana za sredo, končala v pičlih dveh urah, kot je zupan pred njenim začetkom napovedal. Na dnevnem redu se je bilo predvidelo nekaj sklepov, ne sicer klovek pa pomembne važnosti, imenovanja občinskih zastopnikov v nekatere upravne svete, določitev prispevka županu, odbornikom in svetovalcem župan naj bi prebral tudi svoje poročilo k letošnjemu občinskemu poročanju.

Pa ni bilo tako. Ob koncu seje, prekinjene seje, tik pred polnočjo, je zupan Scarano izročil svetovalcem svoje poročilo ne da bi ga prebral. Najbrž se je to prvič zgodilo v povojni zgodovini goriškega občinskega sveta. V začetku seje je bil njen potek miren. Velja med drugim omeniti, da je odbornik Cluffarin predlagal sprejetje pravilnika za ustanovitve konzulte za kmetijska vprašanja. Prvotni zasnovi pravilnika so dodali še nekatere. Svetovalec Waltrich je predlagal, naj vključijo zastopnika Kmečke zveze, kar je občinski svet tudi sprejel. Isti svetovalec je hotel tudi izvedeti, med razpravo o stroških za otroške vrte, kdaj bo vseilji vrt v Ulici Max Fabiani, kamor naj bi se vseli slovenski vrtec, ki je sedaj v Ulici Vittorio Veneta. Podžupan Del Ben je odgovoril, da je računski direktor v Trstu do sedaj blokiral strošek 110 milijonov lir s katerim bi plačali zaključna notranja dela in opremo. Zato ni moč vedeti kdaj bo denar na razpolago.

Na vrsto so prišle volitve članov upravnih odborov mestnega podjetja za vodo, plin, elektriko in avtobuse, občinske lekarne v Štandrežu, doma za ostarele v Ločniku.

Najprej je bilo na vrsti glasovanje o predsedniku mestnega podjetja. Po sporazumu med tajniki strank večinke koalicije naj bi to mesto zasedel socialdemokrat Candussi, nekdanji občinski odbornik in sedaj še predsednik IACP. Izraženo so bili tudi s strani večinških svetovalcev zlasti demokristjana Felpe, pomisleki proti tej kandidaturi. Glasovalo je 36 svetovalcev, od teh kar 27 večinške koalicije. Candussi je dobil le 20 glasov.

Bomba, demokristjanska bomba, pa je počila ko so prišla na dan imena štirih stalnih članov upravnega odbora mestnega podjetja. Načelnik skupine KD Leardi je predlagal Lionella Conzettija in, Lionella De Colle, socialisti Luciano Lassic, republikanci pa Bruno Blessia. Komunisti Cociani je predlagal proti taki lokaciji in predlagal Renata Zlateva. Demokristjan Romanor (PSI) s 17 glasovi, dr. Harlet Dornik (SSK) in Rodolfo Medot (KD) z enakim številom glasov, in le s težavo Gian-Toccaforni (KD) s petnajstimi glasovi, Socialdemokrat Rodolfo Zlateva je dobil le 11 glasov. Izvoljen pa je bil kot namestnik pri prvem glasovanju s 17 glasovi. Prišlo je ponovno do prekinjanja med socialdemokrati in demokristjani (Zuccalli je tulil: »Ste stranka v popolnem razsulu!«). Sejo so prekinili, da bi načelnikom večinških skupin omogočili posvet. Po polurni prekinitvi je načelnik skupine PSI Brunello predlagal svojega kandidata Livia Dell'Orca, ki je bil potem tudi izvoljen, ter garantiral da bo takoj dal ostavko, da bi se omogočil opoziciji vstop v upravni svet.

Tak potek volitev pa opozicije seveda ni zadovoljil. Zlasti oster proti večinški koaliciji je bil komunisti Cociani. Obtožil je sedanjo koalicijo monopoliziranja vse oblasti. V letih levega centra in še prej je bila opozicija vedno zastopana v teh odborih. Precej ostro se je sporekel s socialistom Brunellom, obtožil KD da ni resna, župana da ne zna voditi koalicije in napovedal, da se komunisti umikajo iz dvorane.

Po tem ostrem govoru je zupan prekinil sejo ter izročil svoje poročilo svetovalcem. Ponovna seja občinskega sveta v Gorici bo danes zvečer. Kar takega kot v sredo se ni najbrž še nikdar pripetilo v goriškem občinskem svetu.

ITALIJANSKA - JUGOSLOVANSKA OBRAMBA PRED TOČO

Edini primer uporabe raket
ob meji v miroljubne namene

Področje, ki ga bodo branili pred točo, se razprostira od Pordenona
do Izole - Operativni del v Novi Gorici, raziskovalna postaja pa v Gorici

Skupna italijansko - jugoslovanska raketna obramba pred točo je edini miroljubni obmejni raketni sistem v svetu. Doslej so se raketne uporabljale samo v agresivne namene, tukaj, ob najbolj odprti meji med dvema različnima družbenima sistemoma, pa bodo koristile prebivalstvu. To je izjavil na seji komisije za stike z zamejstvom pri skupščini občine Nova Gorica Tone Poljšak, predsednik jugoslovanskega dela mešane komisije za izvajanje videntskega sporazuma.

Obširno informacijo o raketni obrambi je podal inž. Zvonimir Simić, ki je kot strokovnjak sodeloval na dolgoletnih pogajanjih za sklenitev sporazuma. Ta sporazum je podpisal in ga mora še ratificirati italijanska stran. Po sedanjih predvidevanjih naj bi raketna obramba pred točo pričela delovati v kakšnih dveh, največ treh letih.

Pripravevanja za zavarovanje vinorodnih krajev, kakršna so Goriška brda, segajo v leto 1955. Takrat so prvič uporabili rakete, ki so ponekaj srebrbov jodit 1.300 metrov visoko, vendar se je pokazalo, da brez uspeha. Kasneje so v Srbiji, na Hrvaškem in na Štajerskem izvedli tako imenovani ruski sistem obrambe pred točo z raketami in radarskimi napravami, ki ugotavljajo, kje so točonosni oblaki. Za takšen sistem, ki zagotavlja uspeh v 70-80 odstotkih, so se odločili, v soglasju z Italijo, tudi na tukajšnjem obmejnem področju. V posebni mešani komisiji so se dogovorili, da bo operativni del v Novi Gorici, raziskovalna postaja pa v Gorici. Radar bodo postavili na Trstelju, ki je edini hrib, od koder je močeno uspešno nadzorovati široko področje med Pordenonom in Izolo, ki ga bodo po novem spravili pod raketni »dežnik«. Sprva so sodili, da bodo postavili samo kakšnih 60 poljskih postaj (izstrelšč), sedaj pa so se odločili, da jih bo vsaj po 100 na vsaki strani. Dogovorili so se, da bodo za prenos srebrbovega jodita v atmosfero, kjer nastaja toča, uporabljali jugoslovanske rakete, ki bodo s tehničnimi izboljšavami dosegle 9.000 metrov. Kot zanimivost so na-

Podaljšana veljavnost
preventivnih ukrepov
proti steklini

Na področju goriške občine so te dni ponovno ugotovili dva primera okužbe z gozdno steklino. V zvezi s tem je županstvo izdalo ukaz, ki za nadaljnja dva meseca podaljšuje veljavnost preventivnih ukrepov. Ukrep velja od 3. junija dalje.

Tudi v Štandrežu
nezadovoljni
s predloženim
finančnim načrtom

Precej kritik je slišati s strani raniških svetov glede osnutka proračuna goriške občine. Tako smo poročali o nezadovoljstvu, ki so ga izrekli predstavniki strank KD, PSI in PSDI iz Ločnika, ker v osnutku finančnega dokumenta ni postavljene namene za ureditev nogometnega igrišča. Nezadovoljni so tudi v Štandrežu, kjer so o osnutku finančnega dokumenta razpravljali prejšnji teden.

Obisk iz Sevnice v Štandrežu

Stikov med zamejskimi društvi in onimi iz matične domovine je še in še. V okvir svojega občinskega projekta zamejstvu je skupina članov delovnega kolektiva tovarne Lisca iz Sevnice na Dolenjskem bila kos prejšnjega tedna v Štandrežu. Dolenjski so si najprej ogledali kulturni dom v Gorici, kjer jih je sprejel tajnik TO SKRGZ Aldo Rupel in jim obrazložil naše razmere, zatem pa obiskali v Štandrežu, kjer so jih v Domu Andreja Budala sprejeli odborniki kulturnega društva »Oton Zupancič«. Čez dan so bili na izletu na doberdobskem Krasu in po vaseh sosednje občine, proti večeru pa so prišli v Štandrež. Podpredsedniku društva »Oton Zupancič« Valterju Reščiču je predsednik delavskega sveta Jože Teraž, kot je razvidno iz naše slike, izročil grb Sevnice. V pogovorih so položili temelje sodelovanja na kulturnem področju. Štandrežec so Sevnčani povabili na obisk v njihov kraj, kjer naj bi priredili tudi koncert, sami pa bodo prišli s svojo kulturno skupino v Štandrež enkrat jeseni.

FESTIVAL »L'UNITÀ« V TRZICU

DANES ITALIJANSKO-
JUGOSLOVANSKI VEČER

V ponedeljek ob 18. uri razprava o globalni zakonski zaščiti

Od 3. do 13. junija bo v Trzinu pokrajinski festival komunističnega tiska. Med, za nas najpomembnejše dogodke tega praznika sodi današnji italijansko - jugoslovanski večer, na katerem bodo nastopili folkloristi in pevci iz Slovenije. Udeležence bosta pozdravila pokrajinski tajnik KPI Redivo in občinski sekretar ZK iz Nove Gorice Uršič.

Strokovnjaki z obeh strani na bodo sodelovali tudi pri okrogli mizi o vprašanjih osimskega in videntskega sporazuma. Pričetek ob 20.30.

Program naslednjih dni je zelo bogat in ga posredujejo v skrajni obliki. Jutri bodo spregovorili o petoletskem atentatu, ki je bil izveden pred desetimi leti, o njegovih pobudnikih in o tem, da no-

tolikšnem času raziskava ni še pokazala, kdo je odgovoren zanj. V nedeljo bodo priredili športne prireditve.

Naslednji teden, v ponedeljek, ob 18. uri, bodo priredili razpravo o globalnem zaščitnem zakonu za slovensko manjšino. V torek bo beseda stekla o zavostnosti z mamili. O ženskem zaposlovanju bodo govorili v sredo, v četrtek pa o odpravnini. V petek bodo razpravljali o gospodarski krizi v Posočju v soboto pa bodo primerjali skušnjaki, ki so si vsi večičarske sile pridobile pri upravljanju občin.

V nedeljo, 13. junija, bo jutraj okrogla miza o vključevanju umsko in fizično prizadetih v šolo, zvečer pa bo o boju KPI proti mafiji, kamori in proti terorizmu spregovorili delžni tajnik KPI za Sicilijo Luigi Colajanni. Vse večere bodo prirejali koncerte godbene glasbe, gledališke predstave in druge zabavne prireditve.

Začenja se mladinska
delovna akcija
Posočje 82

V nedeljo bodo v Kobaridu slovensko odprli letošnjo zvezno mladinsko delovno akcijo (MDA) Posočje 82. Slovesnost bo v brigadirskem naselju pri Kobaridu s pričetkom ob 10. uri (po jugoslovanskem času). Mladinska delovna akcija v Posočju bo potekala letos še šestlet, saj se je prva pričela prav v letu potresa (1976). Je zveznega značaja, kar pomeni, da pri delu sodelujejo mladi iz vse Jugoslavije. Prejšnja leta so bili v mladinski delovne brigade vključeni tudi nekateri mladi iz zamejstva, po vsej verjetnosti pa jih bo nekaj sodelovalo tudi letos.

Nabirka za spomenik
padlim v NOB na Peči

Za spomenik padlim na Peči so prispevali:

Marijan Semolič, Peč 10.000 lir, Josif Maraz, Rupa 20.000, tovarna umetnega usnja Sotoca v Sovodnjih 100.000, Josif Marušič, Rupa 20.000, nameste cvetja na grob pok. Marije Kovic je neimenovani daroval 20.000, Niko Leštan, trgovina električnih aparatov v UL Garzaroli v Gorici 50.000, Agroforest, Renar, Standžer 50.000, TO MOS, spa, UL sv. Mihela 50.000. Odbor se vsem darovalcem zahvaljuje.

● Pokrajinsko ravnanstvo delovne kmetijske službe opozarja na obveznost, da morajo lastniki kmetijskih strojev, ki so prejeli gorivo po nižjih cenah, do konca junija sporočiti uporabljen količino goriva, oziroma vrniti nakaznice, kolikor do delovnega kontingenta niso v celoti izrabili.

Razna obvestila

V današnji oddaji »Na goriškem val«, ki bo po tržaškem slovenskem radiu ob 12. uri (ponovitev v nedeljo ob 14.10) bomo lahko poslušali nekaj o slovenskem otroškem vrtnu v Ulici Vittorio Veneto v Gorici, in sicer pogovor z vzgojiteljicami ter zaključni nastop otrok, ki obiskujejo ta vrtec.

Kmečka zveza obvešča, da 30. junija zapade rok za prijave oziroma prošnje za nafto in bencin. Interesirani naj se zgledajo na uradu Kmečke zveze. UL Malta 2.

Kmečka zveza naproša, naj dvignemo število partite IVA vsi tisti, ki so jo zaprosili.

Zupaništvu iz Doberdoba obvešča starše, ki bi radi vpisali otroke v poletno kolonijo v Comegliansu, oziroma v Nabrežini, naj se čimprej, vsakekor pred 10. junijem, zgledajo na občini.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Joss il professionista«. J. P. Belmonte. Barvni film.

CORSO 18.00—22.00 »Vient avanti cretino«. L. Banfi. Barvni film.

VITTORIA 17.30—22.00 »Quella porno erotica di mia moglie«. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »L'ultimo squallor«.

PRINCIPE 18.00—22.00 »Il paramedico«.

Nova Gorica in okolico

SOČA 18.00—20.00 »Zora v deželi zulu«. Angleški film.

SVOBODA 18.00—20.00 »Gadje polagado maturo«. Francoski film. 22.00 »Svet je poln oženjenih moških«. Ameriški film.

DESKLE 19.30 »Človek pakaj proti zmajem«. Hongkongski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Baldini. Gorici Verdi 37, tel. 84-873.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je v Trzinu dežurna lekarna S. Antonio, UL. Romana, tel. 44-497.

Prispevki

V sklad za pomenovanje osnovne šole v UL. Brolo v Gorici po Otonu Zupanciču, je Marija Bogataj prispevala 50 tisoč lir.

RAZMIŠLJANJA OB SEDANJH VOLITVAH NA TRŽAŠKEM ZAKAJ IMAJO ŽENSKE DO VOLITEV POGOSTO DOKAJ DRUGAČEN ODNOS

Ženske tare se veliko dodatnih vprašanj, zato zahtevajo od strani, za katero volijo, še dodatnih pojasnil, seveda glede «ženskih» vprašanj

Ob vsakih volitvah se postavlja tudi vprašanje, kako pravzaprav volijo ženske. Vse od tedaj, ko so ženske dobile v Italiji volilno pravico, «volilni strokovnjaki» ugotovijo, kako se glasovi žensk premikajo. Znano je tudi prepričanje, ki je veljalo ob referendumu za kraljevino in republiko leta 1946, da bodo ženske, katerih pravice so zagovarjale demokracije, oddale svoj glas sredinskim ali celo desničarskim silam. Težko je točno opredeliti tendence ženske glasbe, neizpodbitno pa je, da so na referendumu zmagali zagovorniki republike in da so bile tudi tedaj volivke v večini.

Se danes lahko mirno rečemo, da ženske ne glasujejo za ženske kandidatke, in to ne glede na kateri listi so. V politiki ženske ne zaupajo preveč ženskam ali pa so prepričane, da jih bolje zastopajo moški. Pravzaprav bi bila možna še ena razlaga, da namreč ženske političnemu predstavništvu kot takemu ne pripisujejo velikega pomena in se zato niso v zadostno neposredno vmešavati, hkrati pa si povsem pragmatično mislijo, da moški več doseže kot ženska. Takšno gledanje so za enkrat premagale le Fran-

cozine, ki so množično glasovale za ženske kandidatke, ki so jih predložile demokracije stranke. Vprašanje je, če je ta otipljiv dokaz zaupanja prinesel francoskim ženskam tako konkretno korist in če je prispeval k reševanju številnih vprašanj, ki jih tako radi zaupamo pod skupno oznako — ženska problematika.

In takoj se postavi tudi vprašanje, čemu bi morala ženska drugače voliti kot moški. Odgovor ni težak: ženske tare se veliko dodatnih vprašanj, da nujno zahtevajo od strani, za katero volijo, še dodatnih pojasnil, namreč kako nameravajo reševati tista vprašanja, ki so «zaupana» ženskam.

Če pregledamo volilne programe raznih strank, ki nastopajo na tržaskih volitvah, vidimo, da ženskam ne «ponujajo» nič bistveno novega. Ponovno so namreč v ospredju vprašanja, ki so imenovane «visoke politike», vprašanja, ki so zakrila vsako specifično, z narodnostno tudi žensko. To bi bilo pozitivno, ko bi bila vsa ta vprašanja rešena. Toda ta vprašanja se niso rešila in s tem morajo računati tudi stranke. Zanimivo je namreč, da so se na primer v gibanje «liste

za Trsta vključile številne ženske, ki so «bile razočarane nad početjem političnih strank in na splošno ustanov». Občutek, da se posameznik, zlasti če je nosilec specifičnih zahtev, utopi v brezosebni množici, ni nov in večkrat pride do nezaupanja do «političnih močitev». Bolj kot to pa verjetno že dolgo moti ženske dejstvo, da je treba — tako zagotavlja glavni nastopajoči — v politični igri spoštovati določena pravila. In ta pravila po navadi pravijo, da se je treba zadržati glede poglavitnih točk in vse ostalo pustiti ob strani. Navadno pa ostanejo ob strani prav ženske z vsemi svojimi problemi.

Zavest, da imajo ženske na splošno drugačen odnos do politike — veliko manj je odločujoče mnenje moških ali splošne moških — je prešla tudi v vrste poklicnih politikov. Zato so tudi opustili volilne pozive gospe, materam in ženam, na splošno pa se ženskam ne niso znali ali hoteli približati. In tako je ženska volilna sila še vedno nekakšna neznanica. Tveganje je zato reči, kako se bo odločilo tistih približno 54 odstotkov volivcev, ki jih v tržaski pokrajini in občini predstavljajo ženske. b.p.

UPRAVNE VOLITVE ■ UPRAVNE VOLITVE ■ UPRAVNE VOLITVE

Prvi volilni okoliš - Zahodni Kras

Slavoljub Štoka (KPI)

KPI se bo zavzemala za odpravo sedanjih gradbenih omejitev v Križu, na Proseku in Kontovelu, ki trajajo že skoraj 15 let in ki so povzročile domačemu prebivalstvu ogromno škodo. Prepričani so, da se s tem vsem skladen in sodoben razvoj, prisilijo mlade ljudi, da so si ustvarili lastno družino, da so se izselili iz rodne kraja, kar je obenem povzročilo zmanjšanje števila slovenskega prebivalstva. Prizadevali si bodo za ureditev kanalizacije in za spremembo oblike kmetijskih področij, ki jih določa sedanji občinski regulacijski načrt in ki strogo omejujejo obstoječa gradbena področja (b, c), poleg tega pa bomo delovali za okrepitev občinskih uradov in pri tem zahtevali, da KZE čimprej poskrbi za ustanovitev okrajne zdravstvene enote. Na vseh ravneh pa bomo odločno potrdili obvezo tudi predvsem rajonskega sveta za celovito uveljavitev enakopravnosti slovenskega in sejal izvoljenega telesa in v vseh odnosih z upravnimi oblastmi.

Naša partija gleda na ta vprašanja resno in z veliko prizadevnostjo. To nam potrjuje dejstvo, da so bila vsa ta vprašanja že načeta v rajonskem svetu za zahodni Kras prav na pobudo svetovalec KPI. Kot dosednji predsednik rajonskega sveta pa lahko povem, da je sestava podrobnih regulacijskih načrtov za naše tri vase že stekla zaradi našega vztrajnega in odločnega prizadevanja pri sedanji komisarski upravi. Zato se bomo komunistični svetovalec v rajonskem in občinskem svetu takoj po izvolitvi župana in odbora prizadevali, da se bo postopek za izdelavo in odobritev treh podrobnih regulacijskih načrtov pospešil in da bodo naše tri vase na novo zaživele. Prav tako se bomo komunisti v rajonskem svetu zavzeli, da bo skupno s podrobnimi načrti rešeno tudi vprašanje kanalizacije in občinskih uradov.

Važno vprašanje za slovenske občane in za slovenske svetovalec na našem območju je enakopravnost rabe slovenskega v občinskem uradih in v rajonskem svetu. Do sedaj je bila slovensčina v rajonskem svetu enakopravna italijanski pri obravnavi vseh vprašanj. Raba slovenskega pa se ni dovoljena v vseh uradnih listinah. Zato bomo komunisti tudi v novem rajonskem svetu zahtevali, da parlament v najkrajšem času odobri zakon o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti, v katerem mora biti povsod za jamčena raba materinega jezika.

Uprava LPT je popolnoma zamerljiva rajonskega sveta, ni hotela imeti z njimi nobenih stikov in župan se je v teh treh letih samo enkrat sestel s predsedniki in se takrat je predčasno zapustil srečanje, češ da ima «druge obveznosti». Nič bolj «prijetni» niso bili z rajonskimi sveti posamezniki občinski odborniki. Nova občinska uprava bo morala spoštovati zakon in pravilnik o rajonskih svetih, upoštevati njihova mnenja in kar je še najvažnejše imeti z njimi stalne stike. Da bodo novi rajonski sveti lahko opravljali vlogo za katero so bili ustanovljeni v korist občanov, bo morala nova občinska uprava poskrbeti predvsem za decentralizacijo raznih storitev. Zakon in pravilnik rajonskih svetov sta dovolj jasna, treba jih je samo spoštovati. Kot komunistični svetovalec bo

mo na razpolago novi občinski uradi, da se o vseh stvareh pogovorimo in da najdemo skupne rešitve, ki bodo v korist vseh občanov.

Milan Čuk (PSI)

Med glavne probleme našega rajona za zahodni Kras bi omenil pravi gotovo izdelavo «Podrobnih načrtov» za naselja Križ, Prosek, Kontovel, in to v zvezi z varianto 25 splošnega regulacijskega načrta za tržasko občino. Kajti brez teh podrobnih načrtov, je prebivalcem omenjenih vasi onemogočeno prenavljanje svojih zastarelih hiš. Tudi sledi propadanje istih in krčenje števila prebivalcev in njih staranje spriču izseljevanja mladih parov, ki ne najdejo v starih domovih pogoje udobnega življenja.

Pereči problem bo, posebno za Prosek in Kontovel, povečanje cestnega prometa zaradi gradnje hitre ceste Sesljan - Opčine. Z dvema izhodoma z avtocesto v bližini Proseka bosta znatno obremenjena tako pokrajinska kakor občinska cesta, ki peljeta skozi te dve vasi.

Naj navedem, da čakajo rajonski svet še mnogi problemi, kot vzdrževanje in asfaltiranje notranjih cest Proseka, Križa in Kontovele, ureditev pločnika v Medulah na Kontovelu, razsvetljava in ureditev kanalizacije

Živa je tudi potreba po namestitvi elektronskega terminala za anagrafske potrebe prebivalstva zahodnega Krasa, ki se mora drugače zatekati na Opčino ali čakati po več dni. Terminal naj bi bil nastavljen v prostorih občinske izpostave na Proseku.

Naj omenim še zahtevo slovenskega prebivalstva zahodnega Krasa po namestitvi dvojezičnih tabel ob vstopih v naselja Proseka, Kontovele in Križa, kateri tudi na vsa javna poslopja.

Na zgoraj navedene probleme in na druge, ki se sproti pojavljajo, PSI gleda z realne možnosti njihove rešitve. Zagotavlja pa, da se bodo socialisti izvoljeni v upravno

teleso rajonskih svetov, občinske in pokrajinske uprave zavzeli, da se bodo problemi reševali v korist živčnega prebivalstva, s posebno pozornostjo do državljanov slovenske narodne skupnosti, ki je na predelu kraške planote v tržaski občini najbolj izpostavljena raznarodovalnemu pritisku, v urbanističnem pogledu pa najbolj zapostavljena.

Osebo sem prepričan, da predstavljajo rajonski sveti pozitiven korak za decentralizacijo upravne oblasti občin. Z njimi bi moralo biti prepričano kranjano, da sami preko izvoljenih predstavnikov odločajo o svojih problemih, saj so za pravilno rešitev istih najbolj zainteresirani in jih tudi najboljše poznajo.

Dosedanje občinske uprave so vselej nasprotovale decentralizaciji. Nasvete in predloge nekdanjih «konzult», demokratske občinske uprave niso vzele v poštev. Še huje se je dogajalo z melonarsko občinsko upravo, ki ni hotela valorizirati vloge rajonskih svetov in ni izdala potrebnih pooblastil, ampak nas je velikokrat celo ignoriral, kar je se oteževalo delovanje svetov.

Socialisti se obvezujemo, da bomo preko svojih izvoljenih predstavnikov posvetili vse potrebne sile za pravilno rešitev vseh problemov.

Za nas Slovence pa je še posebno važno, da izvolimo svoje kandidatke, ker je v tem največje jamstvo za rešitev vseh naših perečih problemov.

Stojan Lisjak (SSK)

Površnemu opazovalcu se na prvi pogled zdi, da naše področje nima kakih velikih problemov in da občina skrbi za redno upravljanje tistih javnih uslug, za katere je po zakonu pristojna. V resnici pa ni tako in to domačini dobro vedo, ker se s takimi problemi srečujejo vsak dan, vsak na svojem področju. Kakor vsi periferi kraji tržasko občine, tako je tudi področje zahodnega Krasa v marsikaterem pogledu zanemareno in prepričano samemu sebi. V začetku smo mislili, da bo ustanovitev krajevnih svetov odločno pripomogla k urejanju vsakdanjih problemov. Člani bivšega rajonskega sveta smo se v tem smislu tudi trudili in storili vse, kar je bilo mogoče, da smo stvarno in čim bolj enotno predlagali občinski upravi konkretne rešitve in načine za upravljanje javnih zadev na našem področju.

Dejanske izkušnje pa kažejo, da rajonski sveti nimajo še fiste vloge, ki bi jih morali imeti, čeprav dajejo svoja mnenja v «vseh» mogočih stvareh. Precejšnja ovira je tudi način delovanja občinskih birokratskih struktur, ki se izgubljajo v malenkostih, ko pa gre za bistvene in pomembna vprašanja, pa se izgovarjajo, da krajevni svetovi ni-

so toliko pristojni, da bi lahko sami odločali v vseh zadevah.

Nekateri manjši problemi so se sicer delno rešili, a še veliko je taksnih, ki jih bo treba rešiti v prihodnosti. Omeniti gre predvsem izvajanje regulacijskega načrta oziroma njegove variante, pri katerem se morajo ustrezno upoštevati sodobne zahteve po ureditvi hiš in stanovanj tudi v tako imenovanem zgodovinskem središču naših vasi.

Drug takšen splošen problem je popraviljanje in vzdrževanje cest občinskega in vaškega značaja. Posebno paznjo bo treba posvetiti ureditvi odvodnega omrežja in javne razsvetljave. Na ustreznih mestih ob vhodu v naselja in v samih centrih je potrebno postaviti smerokazne in dvojezične table.

Se vedno je nerešeno vprašanje poimenovanja osnovne šole na Proseku po Ivanu Regentu, zato bo treba tudi v tej smeri narediti vse potrebne korake, da se vprašanje dokončno in zadovoljivo reši. Prihodnji rajonski svet se bo moral na te zadeve, da tudi občinska izpostava na Proseku dobi anagrafski terminal.

Domačine zaskrbljuje še drugi problem, kot so pustošenje travnikov in gozdov po nediscipliniranih nedeljskih izletnikih. Zato bi morala občina poskrbeti, da ima na razpolago dovolj redarjev in čuvarjev. In končno je tu še veliki problem.

blem razlašanja zemlje naših ljudi za vsemogoče objekte. V tem pogledu nas posebno zaskrbljuje spejlava hitre ceste čez Kras, ki ne bo samo pobrala velike površine, temveč tudi pokvarila funkcionalnost naših vasi.

Zadnja beseda pa sedaj čaka volivce. Mi ne obljubljamo «zlate gore», ampak bomo napeli vse naše sile za odpravo krivici, ki že preveč let emarginirajo življenje naše narodnostne skupnosti. Smo slovenska stranka in zato je edina naša skrb zaščita našega jezika, naše kulture ter naših običajev in zatorej našega obstoja in razvoja.

Pavla Starz

Velikokrat slišimo ljudi, ki pravijo, da naše mesto počasi izumira, ker v njem prebiva vedno več starih ljudi. Redkokdaj pa slišim, da bi kdo rekel, da v Trstu ni mladine, kaj pa sele, da bi se vprašalo čemu tako stane. Zgleda, da to postaja značilnost našega mesta, se pa ne zavedamo, da je to v resnici bolezen, ki ga počasi uničuje. Nekateri menijo, da ni mladine ker upada število rojstev, mi pa se zavedamo, da je to le eden izmed tistih vzrokov za propadanje mesta.

Mlad človek nima v našem mestu dosti priložnosti za kulturno in politično angažiranje in niti nima na razpolago primernih prostorov za preživljanje svojega prostega časa. V tem okviru bi omenila pereči problem stanovanj, saj jih je vedno več praznih in teh lastniki ne morejo prodati ali dati v najem. Vedno več je namreč mladih dru-

6. Sv. Vid
Staro mesto
Dora Kosovel (SSK)

V okolišču, v katerem kandidiram za slovensko stranko (Sv. Vid - Staro mesto), Slovenci žal doslej nismo imeli rajonskih svetovalec in tudi na zunaj se le tu pa tam kaže prisostvo slovenskega prebivalstva.

Kljub temu si upam trditi, da je področje krajevnega sosstva za nas Slovence zelo pomembno. Dandanes se veliko govori o razlaščenju slovenske zemlje, ker se obeta novo krčenje našega življenjskega prostora v predestinirani okolici. Ne moremo pozabiti na velike površine, ki so bile odvzete slovenski manjšini zaradi ljudskih gradenj, na primer na Kolonkovcu, kjer so z buldožerji zavozili med ljudi, ki so branili svojo zemljo. A takih primerov je bilo v preteklosti še veliko.

Ker mi je to vprašanje še posebno blizu, bi hotela omeniti tudi naslednje: ob robu rajonskega ozemlja stoji Marijin dom, ki že dolga desetletja vrši izredno versko in narodno poslanstvo med tržaskimi Slovenci in Slovenci. V njem je zadnje čase tudi sedež Slovenskega pastoralnega središča, ki naj bi se razvil v močno in koristno cerkveno ustanovo za Slovence v tržaskem mestu. Profilslovenski hulgani so se pred tedni že «izkazali» s tem, da so požgali tablo na vhodu središča. A ne gre za to. Gre za zahtevo, da pristojne oblasti nudijo tudi slovenskim vernikom to, kar nudijo italijanskim, kar zadeva pozornost za cerkvene stavbe, socialno in kulturno pomembno dejavnost in podobno, saj moramo biti na vseh področjih enakopravni.

Olajšave za potovanje volilnih upravičencev

Vladni komisariat sporoča, da bodo tudi ob letošnjih volitvah veljale olajšave za potovanja volilnih upravičencev tržasko pokrajine, ki stanujejo v drugih krajih države ali v tujini. Volivci, ki stanujejo v drugih krajih Italije, bodo imeli 70-odstotni popust na vlakih, volilni upravičenci, ki delajo v tujini pa bodo imeli brezplačno potovanje z vlakom v 2. razredu.

Kako razmišljajo danes mlade generacije o vlogi mladih za prepored našega mesta

Odgovarjata mladi kandidatini KPI za občinski svet Sonja Sirk in Pavla Starz

Sonja Sirk

Tržaska družbena stvarnost je zelo zaskrbljujoča. Mesto, ki bi lahko imelo zaradi svoje gospodarske lege idealne možnosti razvoja, se zapira vase, odklanja vsako vrsto sodelovanja s sosednjimi državami — predvsem z Jugoslavijo in z vzhodno Evropo — in torej po časi umira. Javno je, da do propadanja te stvarnosti in do gospodarskega razpada, ki omejuje zaposlovalne možnosti predvsem mladih,

ni prišlo slučajno. Parazitsko tržiško meščanstvo ni nikoli želelo rešiti našega produktivnega in gospodarskega razvoja, ampak je vedno ščitilo le lastne spekulativne interese. Volilni krogi so se bali krepitve delavskega razreda, saj bi jim ta lahko spodkopalo temelje njihove nazadnjaške politike.

Prepričana sem, da mladi lahko odpravijo odločujočo vlogo v boju za prepored Trsta. Od nas zavzelosti in od borbenosti s katero bomo poslagali v tržaski politični življenju bo odvisna sprememba razmerja političnih sil v mestu. Z našim odločnim, ustvarjalnim političnim delovanjem moramo predvsem odstraniti vzroke krize, poraziti moramo sile, ki nasprotujejo interesom delovnih ljudi. Nujno je, da se mladi aktivno vključijo v boj, ki ga vodi naša stranka za sanacijo industrijskega tkiva, za povzviševanje pristaniške dejavnosti, za razvoj kmetijstva. Izrednega pomena za bodočnost Trsta je uresničitev

mešane industrijske cone, ki bi morala biti, po našem mnenju, na višoki tehnološki ravni in bi s tem navedla velike možnosti zaposlitve kvalificirani delovni sili. Z vzporednim razvijanjem znanstvenega raziskovanja bi Trst kmalu zaživel kot moderno mesto.

Dolgoletni trud naše narodnostne skupnosti za doseg enakopravnega odnosa v italijanski družbi je rodil skromne sadove, vendar smo v teh povalnih letih zbrali dragoceno izkušnjo o sožitju, o odzivu evropskega naroda na naše potrebe. Mladi moramo te izkušnje oceniti in razvijati v tseh tistih pobudah, ki so obrodile uspešne rezultate. Potrebno je, da se naprej nastopamo enotno v boju za doseg globalnega zakona, vendar naj bo ta enotnost stvoren odraz iskrenega sodelovanja in prizadevanja vseh slovenskih komponent v korist celotne skupnosti, brez oportunističnih odstopov.

Mladi naj pogumno vnašajo v ta boj sveže ideje in izvirne metode političnega delovanja, ki naj zagotovijo našim iniciativam čim večji odmev v tržaski javnosti.

Dobro vemo, da so nacionalistične sile danes in v preteklosti skušale deliti tukaj živeči skupnosti, tržaski italijanski tisk pa je vedno ignoriral življenje in delo Slovencev v naših krajih. Volilni krogi so skušali z na-podležajimi metodami onemogočiti kulturne stike in izmenjavo med doma skupnostima znanja našega narodnostnega bogastva in plodnega delovanja naših slovenskih organizacij. Nasprotno s političnim in šovinističnim mrzelnje so ustvarili do nas odpor

Sonja Sirk — bivša pokrajinska svetovalka — kandidira na listi KPI za občinski svet in ima stvarne možnosti za izvolitev. Na kandidaturi listi je označena s številko 47.

pri celiknem delu tržaskega prebivalstva. Zato je pri gradnji nove miselnosti v našem mestu potrebno korektno informiranje o slovenski stvarnosti. Kako, se boste spraševali? Ali ne mislite, da predstavlja prav osebnosti stiki soočanje z

mladimi rečinskega naroda, najučinovitejši način medsebojnega spoznavanja? Odpraviti moramo neumnih predsodke, ki omejujejo kvaliteto naš kulture v našem mestu. Ustvariti moramo čimveč prilik, kjer se različni miselni tokovi srečujejo in medsebojno dopolnjujejo. Mladi pa moramo biti gonilna sila tega procesa, subjekti razvoja slovenske kulture, kulture sožitja in miru.

Vsi ti problemi pripomorejo, da je danes Trst na robu prepada in za to nosijo velike odgovornosti tiste sile, ki so v zadnjih letih upravljele mesto. Mladi se moramo zavedati, da za izboljšanje položaja ne bomo nikoli dosegli z begom in z zapiranjem vase.

6. in 7. junija bomo imeli torej priložnost obrniti stran in začeti novo življenje v miru, sožitju in svobodi. Prepričana sem, da bomo skupaj s starejšimi tovariši KPI znali preprečiti totalen propad našega mesta.

Mladi Slovenci se moramo zavedati, da se moramo skupno z italijani boriti za doseg globalne zaščite. Če se bomo zapirali v ožji krog, ne bomo nikoli dosegli mirnega sožitja in enakopravnosti. Mladi komunisti se zavedamo, da smo Slovenci in Italijani ena sama skupnost — čeprav različni narodnosti in različnih kultur —, ki pa mora premostiti vse pregrade v boju za celovito prepored Trsta. Iz tega sklepam, da ne moremo govoriti o emanžipaciji ali o evcinizaciji, ker med Slovenci in Italijani ni in ne sme biti nobene razlike, saj imamo šte-

vilne skupne probleme, potrebe in tudi zahteve. Eno izmed teh je tudi želja po enakopravnem in ustvarjalnem sožitju, ker samo takrat, ko bomo to dosegli, bomo lahko govorili o demokraciji in svobodi.

4. Zlatko Bisail Spomini Pepine Malalan na dr. Juliusa Kugyja

«Jaz sem prišla v Kugyjevo hišo še kot mlado dekle, nekaj lo letu 1900, ko je živela še njegova mati in je bila hiša še polna ljudi. Takrat je bila tam za kuharico tudi naša Polona, ki se je pa pozneje poročila s trgovcem s kurivom tu spodaj na vogalu, prav nasproti Kugyjeve stare hiše, stanuje pa sedaj tu zraven nas; z njo sva se vedno dobro razumeli, čeprav je bila mlajša in tako še danes.»

Kugyjev dom z dvorišč in velikim vrtom pa je stal prav tam, v tej isti Ulici sv. Anastazija 14, kjer stoji sedaj cerkva španskih patrov, katerim je dr. Kugy nekaj let po prvi vojni prodal to svojo posest. Komisijko trgovino pa so imeli sprva v Ulici Crociera v mestu, okrog leta 1906, ko se je promet znatno povečal, pa so se z njo preselili v pristo luko, kjer so najeli kar ves štirinadstropni blok v skladišču 4. V Ulici Miramare pa še dodatno, manjše skladišče za olja. Takrat je šlo podjetje KUGY kakih 30 uslužbencev in na tisoče stalnih odjemalcev. Torej dela dovolj za dva brata, od katerih je bil starejši Pavel ze bolan. Tako je ležalo vse breme trgovanja na ramenih Juliusa.

Ker je bil v vojnem času od 1914 do 1918 Julius star že skoro 60 let, so ga aktivirali kot poznavalca Alp na fronto v Zapadnih Julijih le kot «Alpiner - Referenta», za kar je dobil tudi primeren čin višjega avstrijskega oficirja. To je bil pozneje tudi povod, da ga je nova italijanska oblast sma-

trala za «avstrijanka» in ga primerno nadzorovala. Seveda, on sam se je čutil vedno Nemca, ker je bil pač od malaga tako vzgojen, čeprav nekateri dvomijo, da je bil njegov oče nemškega porekla. O tem nismo nikoli govorili in kaj je to zares tako važno?

Kugyjev oče Pavel je res prišel iz slovenske Koroške, iz male vasice Lipa pri Podklostru, po nemško ji pravijo «Lind», ker je bila že takrat preplavljena z Nemci. Bil pa je domač kmetijski sin, ki se je že v zgodnji mladosti v Celovcu kot vajence izučil za trgovca. Pozneje se je napotil «s trebulhom za kruhom» po svetu in prišel okrog leta 1840 v Trst. Tu je po nekaj poskusih z družabnikom Pfeiferjem ustanovil takrat zelo znano komisijko trgovino «Pfeifer - Kugy» s kavo, olji in južnim sadjem. Trst je preživel prav v tej dobi svoje zlate čase in je pošteno trgovanje prinašalo dober zaslužek vsakomur, ki je imel voljo do dela. Tako se je tu podjetje vedno bolj širilo in utrjevalo svojo solidno eksistenco na tržaskem in svetovnem trgu. Rastoče blagostanje je naposled Kugyju tudi omogočilo, da se je lahko oženil s starejšo hčerko finančnega svetnika Ivana Vesela - Koseskega Julija, ki je bila po materi pravzaprav Italijanka in zato so tudi pri njih govorili v družini italijansko. Sele pozneje, ko so pričeli otroci odrasčati, se je oče Kugy postavil taki vzgoji po robu in dosegel, da so od odslej govorili z otroki doma in med seboj samo nemško. Vsi ti otroci so zrastle tu v Trstu in Julius pravi, da sta bila s starejšim bratom Pavlom na domu staršev, v Lipi pri Podklostru, šele ko mu je bilo 12 let. Tako ni imel prilike in pozneje tudi ne potrebe, da bi se še kot otrok naučil slovensko, saj so z njim govorili doma in v šoli le nemško ali italijansko kot vsi hišni in njegova pesterna in negovalka Urška Šebenik, po rodu iz Logatca, ki je bila Slovenka.

PRED DANAŠNJIM ZAČETKOM ZASEDANJA «SEDMERICE BOGATH» V VERSAILLESU

NEBRZDANO DIVJANJE AMERIŠKEGA DOLARJA OSTAJA KAMEN SPOTIKE MED ZDA IN EVROPO

Kako povečati stopnjo ekonomske rasti zahodnih gospodarstev in zmanjšati število brezposelnih - V ospredju tudi odnosi med Vzhodom in Zahodom ter malvinska kriza

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)
BRUSELJ — «Bojim se preveč, da udeleženci srečanja v Versaillesu ne bodo imeli dovolj poguma, da bi predpisali nujno potrebna zdravila, potem ko bodo postavili diagnozo obolenosti svetovnega gospodarstva», skeptično ugotavlja večni optimist Gaston Thorn, ki se bo kot predsednik brusselske komisije EGS udeležil danes pričujočega se «vrtja sedmerice bogatih» v dvorcu blizu Pariza. Thornova bojazen je več kot utemeljena, kajti kljub kopici spornih točk, ki jih Evropska skupnost želi v Versaillesu postaviti pred Ronaldom Reaganom in Zenko Suzukijo, so notranje razlike med zahodnoevropskimi zaveznicami toliko, da so se na zadnjem usklajevanju stališči odločili za nadvse previdno taktiko: Belgijec Wilfried Martens bo na «vrtu» našel ključne probleme, ki tajejo skupni trg, šefi vlad in njihovi zunanji ministri pa so si pridržali pravico do akcije in ukrepov.
Okrvina dilema, ki bo prevečala

razpravo vseh zahodnoevropskih udeležencev na Versailleskem «vrtu», je gotovo naslednja: kako povečati stopnjo ekonomske rasti zahodnih gospodarstev ter zmanjšati stopnjo brezposelnosti, še preden se recesija izčrpa v depresijo in gospodarska gibanja uidejo vsakršni kontroli. Evropska skupnost se pri tem zavzema za skompabilno makroekonomsko politiko, kar — prevedeno — v bolj razumljiv jezik — pomeni ponavljanje že znanih zahtev washingtonski administraciji, naj na poslednji znižanje obrestne mere, ki so po tukajšnjem mnenju glavni krivci za anemijo gospodarskih tokov v skupnem trgu, okrepi nadzorstvo nad dolarjem, čigar nebrzdano divjanje na valutnih borzih je članice EGS «pokvarilo» blagovno menjavo z državami dolarskega trgovinskega območja ter — končno — naj Amerika preneha z restriktivno trgovinsko usmeritvijo, ki na nekaterih področjih (jeko, tekstil, kmetijski pridelek) diši pomalo že na protekcionizem. Te teze bodo najbolj poudarjene v francoskem na-

stopu, manj v zahodnonemški interpretaciji. Še najmanj pa pri Britancih, ki so Ameriki gorki le pri nekaterih pojavih nelojalnega trgovinskega nastopanja.
Precej bolj bo Zahodna Evropa enotna pri kritiki japonskih gospodarskih ukrepov. Tokijska vlada je v začetku leta poslala v EGS «misli» dobre volje, ki je napovedala 65 trgovinskih ukrepov za povečanje nakupov iz držav EGS, kar pa so bruselski izvedenci ocenili kot zgolj obrobne retetice, ki nikakor ne bodo spremenile približno 15 milijard dolarjev obetačnega trgovinskega prilivja. Evropske skupnosti z Japonci, Te dni so iz Tokia razglasili novo odpiranje japonskega trga, a to je le mazanje oči pred Versaillesm, ugotavljajo v Bruslju.
Ob nastopu hosta doživela sintezo v razlaganju, kako se pripravi na jesensko konferenco GATT v Ženevi, kjer naj bi okvirno potrdili odprti sistem mednarodne menjave, v resnici pa se bo razvil močno nediplomatski spopad med Ameriko, Japoniko in Evropsko skupnostjo, ki se medsebojno obožujejo drsenja v protekcionizmu, torej zapiranja trgov in nizkih udercev pri nastopanju na tujem. EGS je japonske nevarnosti omejitve za postavila pred arbitražo GATT. V Tokiu pa pripravljajo revanšo.
Takšni obračuni gotovo ne bodo v prid napovedani razpravi o dialogu «Sever - Jug», ki ga je Evropska skupnost sicer visoko zapisala na seznam versailleskih točk, a ne pričakuje kaj več od zgolj verbalnih stališč. Okvirna pozicija EGS je tukaj jasneje začrtana kot pri temah, ki skupni trg močneje ullačijo (kot je ameriška monetarna politika). Članice Evropske skupnosti bodo najverjetneje kritizirale togo stališče republikanske administracije v Ameriki, ki je prišla do izraza že na vrhu v Cancunu. Najmočnejše zahodne države ne bi smele zapostavljati predlogov «skupine 77» o globalnih pogajanjih med bogatimi in državami v razvoju, a kljub takšnemu postavljanju za interese revnih so zunanji ministri EGS pred dvema tednoma na srečanju s kolegi iz afriških, karibskih in pacifiških držav v Librevillu, ko so razpravljali o finančnem obsegu sistema za zagotavljanje izvoznih dohodkov državam v razvoju, ki so podpisale «Konvencijo Lome - 2», so njihove upravičene zahteve neusmiljeno odklile za polovico, zatrjujoč, da denarja pač ni.

Med zunanjeobmočnimi vprašanji, ki bodo pod lupo zunanjih ministrov, bodo v ospredju odnosi med Vzhodom in Zahodom, kjer naj bi se zahodnoevropska skupnost — znova z močnimi niansami v stališčih — zoperstavila ameriški tezi o zaostrovanju posojilnih pogojev do vzhodnoevropskih socialističnih držav. Članice EGS bodo debato skušale speljati na tir OECD, kjer so že odločili o povečanju obrestnih mer za Sovjetsko zvezo in še nekatere druge države, ki po normah

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)
NAIROBI — Stari «Ngwenyama», to je «iev», kot imenuje najdlje vladajoči monarh na svetu, svazijski kralj Sobhuza II., si je očitno prezagodil me roke, da bo njegova gorata deželica, ki ji pravijo «afriška Svica», kmalu dobila izhod na morje. Največje južnoafriško ljudstvo, Zuluji, so namreč te dni sprožili val protestov, ko so izvedeli, da je rasistični režim v Pretoriji skrivoma, za njihovim hrbtom, sklenil odstopiti Svazijski del ozemlja, ki jim zgodovinsko pripada.

Kupčijo je boja konec aprila na tajnih pogovorih sklenil južnoafriški zunanji minister Rulof Botha s predstavnikom svazijskega absolutnega vladanja Sobhuze. Čeprav se v Pretoriji izgovarjajo, da so bili ti pogovori zgolj preliminarji, pa so v Mbabaneju očitno drugačnega mnenja in kot poročajo, je 83-letni kralj odločen dobiti obljubljeno ozemlje, če je treba, tudi s silo. Svazija je pred desetletjem dobila kakih 5.000 moč močno vojsko, ki so jo zvečine opremlili Južnoafričani, izurili pa iz Izraela.

Po sredi je sicer manjši kos ozemlja, velik 2.900 kvadratnih kilometrov, širok kakih 50 in dolg 75 kilometrov, oddaljen 300 kilometrov severno od južnoafriške luke Durban na meji z Mozambikom. Toda za celinsko uklenjeno Svazijo bi bil to čisto zadosten koridor do Indijskega oceana, tako da ne bi bila več odvisna na področju prevoza od obeh sosed, med katerimi je vklesena. Večina svazijskega prometa s svetom gre namreč zdaj po železnici do južnoafriških luk, Durban in Richards Bay, delno pa tudi po progah do mozambiške prestolnice Maputa.

Poig tega pa se svazijski vladar, ki suvereno vlada že 61 let iz svojega gorskega gnezda, kjer mu dela družbo nad sto žena, dogovarja z Južno Afriko tudi o tem, da bi mu odstopila kos ozemlja na severnem in zahodnem obrobju dežele, tam, kjer so si rasisti zamislili «neodvisni» Svazijski bantustan. S priključitvijo tega bantustana ter z obljubljenim koridorjem do morja bi se zdajšnjih 17.000 kvadratnih kilometrov svazijskega ozemlja povečalo za kakšno tretjino in stari kralj bi uresničil svoje sanje o «veliki Svazijski».

Toda obljubljeni svazijski izhod na morje poteka po enem izmed šestih kosov ozemlja, razsejanih na jugovzhodu Južne Afrike, iz katerih naj bi zamislili rasistov iz Pretorije nastal «neodvisni» bantustan Kwazulu, eden izmed desetih bantustanov, v katere naj bi stališč celotno crnsko večino v deželi. Doslej so jih razglasili že štiri, Transkei, Venda, Bophutatsvano in Ciskei, vendar njihove «neodvisnosti» niso priznali nikjer druge kot v sami Pretoriji. Celotno ozemlje desetih bantustanov naj bi predstavljalo le 14 odstotkov južnoafriškega ozemlja, ostalo pa naj bi pripadlo beli manjšini.

Čeprav je 6 milijonov Zulujev očitno nastopilo proti razglasitvi «neodvisnega» bantustana Kwazulu, ker poudarjajo, da je njihova domovina celotna Južna Afrika, pa so najostreje protestirali proti naklepon režima iz Pretorije, da odstopi del njihovega ozemlja Svazijski. Zulujski poglavar Gatsba Buthelezi, ki vodi politično stranko Inkatha, je na javnih zborovanjih, na katerih so obojalo to kupčijo, napadel «zapeljani» crnski imperializem.

Ena in druga stran imata seveda pri tej kupčiji svoje račune. Južna Afrika gotovo računa s tem, da bo Svazija, že zdaj gospodarsko usodno odvisna od nje, pristopila k zamisli nastal «neodvisni» bantustan Kwazulu, eden izmed desetih bantustanov, v katere naj bi stališč celotno crnsko večino v deželi. Doslej so jih razglasili že štiri, Transkei, Venda, Bophutatsvano in Ciskei, vendar njihove «neodvisnosti» niso priznali nikjer druge kot v sami Pretoriji. Celotno ozemlje desetih bantustanov naj bi predstavljalo le 14 odstotkov južnoafriškega ozemlja, ostalo pa naj bi pripadlo beli manjšini.

Čeprav je 6 milijonov Zulujev očitno nastopilo proti razglasitvi «neodvisnega» bantustana Kwazulu, ker poudarjajo, da je njihova domovina celotna Južna Afrika, pa so najostreje protestirali proti naklepon režima iz Pretorije, da odstopi del njihovega ozemlja Svazijski. Zulujski poglavar Gatsba Buthelezi, ki vodi politično stranko Inkatha, je na javnih zborovanjih, na katerih so obojalo to kupčijo, napadel «zapeljani» crnski imperializem.

Župani in Pertini proti lakoti

Župani raznih italijanskih mest so na včerajšnjem srečanju orisali predsedniku Pertiniju poudke svojih občinskih uprav proti lakoti v svetu

SPORNA KUPČIJA Z «ZAPELJANIM ČRNSKIM IMPERIALIZMOM»

Južnoafriški režim ponuja Svaziji nova ozemlja in koridor do morja

S tem bi Pretoria dosegla mednarodno priznanje o bantustanizaciji crnske večine - Zuluji sprožili val protestov

rie nastal «neodvisni» bantustan Kwazulu, eden izmed desetih bantustanov, v katere naj bi stališč celotno crnsko večino v deželi. Doslej so jih razglasili že štiri, Transkei, Venda, Bophutatsvano in Ciskei, vendar njihove «neodvisnosti» niso priznali nikjer druge kot v sami Pretoriji. Celotno ozemlje desetih bantustanov naj bi predstavljalo le 14 odstotkov južnoafriškega ozemlja, ostalo pa naj bi pripadlo beli manjšini.

Čeprav je 6 milijonov Zulujev očitno nastopilo proti razglasitvi «neodvisnega» bantustana Kwazulu, ker poudarjajo, da je njihova domovina celotna Južna Afrika, pa so najostreje protestirali proti naklepon režima iz Pretorije, da odstopi del njihovega ozemlja Svazijski. Zulujski poglavar Gatsba Buthelezi, ki vodi politično stranko Inkatha, je na javnih zborovanjih, na katerih so obojalo to kupčijo, napadel «zapeljani» crnski imperializem.

Ena in druga stran imata seveda pri tej kupčiji svoje račune. Južna Afrika gotovo računa s tem, da bo Svazija, že zdaj gospodarsko usodno odvisna od nje, pristopila k zamisli nastal «neodvisni» bantustan Kwazulu, eden izmed desetih bantustanov, v katere naj bi stališč celotno crnsko večino v deželi. Doslej so jih razglasili že štiri, Transkei, Venda, Bophutatsvano in Ciskei, vendar njihove «neodvisnosti» niso priznali nikjer druge kot v sami Pretoriji. Celotno ozemlje desetih bantustanov naj bi predstavljalo le 14 odstotkov južnoafriškega ozemlja, ostalo pa naj bi pripadlo beli manjšini.

Čeprav je 6 milijonov Zulujev očitno nastopilo proti razglasitvi «neodvisnega» bantustana Kwazulu, ker poudarjajo, da je njihova domovina celotna Južna Afrika, pa so najostreje protestirali proti naklepon režima iz Pretorije, da odstopi del njihovega ozemlja Svazijski. Zulujski poglavar Gatsba Buthelezi, ki vodi politično stranko Inkatha, je na javnih zborovanjih, na katerih so obojalo to kupčijo, napadel «zapeljani» crnski imperializem.

Ena in druga stran imata seveda pri tej kupčiji svoje račune. Južna Afrika gotovo računa s tem, da bo Svazija, že zdaj gospodarsko usodno odvisna od nje, pristopila k zamisli nastal «neodvisni» bantustan Kwazulu, eden izmed desetih bantustanov, v katere naj bi stališč celotno crnsko večino v deželi. Doslej so jih razglasili že štiri, Transkei, Venda, Bophutatsvano in Ciskei, vendar njihove «neodvisnosti» niso priznali nikjer druge kot v sami Pretoriji. Celotno ozemlje desetih bantustanov naj bi predstavljalo le 14 odstotkov južnoafriškega ozemlja, ostalo pa naj bi pripadlo beli manjšini.

Čeprav je 6 milijonov Zulujev očitno nastopilo proti razglasitvi «neodvisnega» bantustana Kwazulu, ker poudarjajo, da je njihova domovina celotna Južna Afrika, pa so najostreje protestirali proti naklepon režima iz Pretorije, da odstopi del njihovega ozemlja Svazijski. Zulujski poglavar Gatsba Buthelezi, ki vodi politično stranko Inkatha, je na javnih zborovanjih, na katerih so obojalo to kupčijo, napadel «zapeljani» crnski imperializem.

Ena in druga stran imata seveda pri tej kupčiji svoje račune. Južna Afrika gotovo računa s tem, da bo Svazija, že zdaj gospodarsko usodno odvisna od nje, pristopila k zamisli nastal «neodvisni» bantustan Kwazulu, eden izmed desetih bantustanov, v katere naj bi stališč celotno crnsko večino v deželi. Doslej so jih razglasili že štiri, Transkei, Venda, Bophutatsvano in Ciskei, vendar njihove «neodvisnosti» niso priznali nikjer druge kot v sami Pretoriji. Celotno ozemlje desetih bantustanov naj bi predstavljalo le 14 odstotkov južnoafriškega ozemlja, ostalo pa naj bi pripadlo beli manjšini.

Čeprav je 6 milijonov Zulujev očitno nastopilo proti razglasitvi «neodvisnega» bantustana Kwazulu, ker poudarjajo, da je njihova domovina celotna Južna Afrika, pa so najostreje protestirali proti naklepon režima iz Pretorije, da odstopi del njihovega ozemlja Svazijski. Zulujski poglavar Gatsba Buthelezi, ki vodi politično stranko Inkatha, je na javnih zborovanjih, na katerih so obojalo to kupčijo, napadel «zapeljani» crnski imperializem.

osmimi članicami Koordinacijske konference za razvoj afriškega Juga, ki si zadnji dve leti prizadeva za čimvečjo osamosvojitve od rasistične Južne Afrike.

TIT DOBRSEK

Redna skupščina Unije Italijanov

REKA — Predsedstvo Unije Italijanov za Istro in Reko, ki se je včeraj sestalo na Reki, je določilo, da bo redna skupščina te organizacije 11. junija v Pulju. Na bližnji skupščini bodo številni delegati pregledali rezultate petletnega dela in se bodo seznanili s predlogom za nov statut Unije, ki predvideva uveljavitev avtonomije območja za solstvo, kulturo in za stike z matičnim narodom. Predsedstvo je na skupščini že povabilo številne družbenopolitične delavce iz Furlanije-Juljske krajine in predstavništvo slovenske kulturno-gospodarske zveze. (eo)

Beneški patriarh ne more postati «uradni» publicist

BENETKE — Novinarska zbornica iz Veneta je zavrnila prošnji beneškega patriarha kardinala Marca Ceja in njegovega posebnega tajnika Comina za vpis v seznam publicistov. Zbornica je utemeljila svoj sklep z ugotovitvijo, da sta oba res objavljala svoje članke v cerkvenem tedniku «Gente Veneta», a nista za svoje delo prejela plačila. Visoki cerkveni dostojanstvenik pa trdi, da je honorar za njegovo pisanje vs tist, ki kongru: plači, ki jo prejemajo duhovniki. Po vsem sodeč pa bo zbornica ostala pri svojem sklepu, saj je v preteklosti vedno tako ravnila pri podobnih primerih.

Kdor nima orožja je prekršil zakon

WASHINGTON — «Kdor ni lastnik strelnega orožja bo odslej kazensko preganjen v mestu Kennesawu». To je nepopolni sklep občinske uprave tega ameriškega mesta v zvezni državi Georgia, ki si ne dovoli, da bi kanovala vsakega državljanega poglavarja, ki si ne bo priskrbel strelnega orožja z globlo do 200 dolarjev in do dveh mesecev zapora. Da bi bil ukrep razumljiv, je treba pripomniti, da je župan tega mesta član spornega združenja strelcev (National Rifle Association), ki hoče zažeti kriminal z oboroževanjem navadnih meščanov.

PALERMO — Karabinjerji iz Caporella pri Palermo so artirali 13 oseb, ki so imele v preteklosti že opravila s pravico zaradi prekrškov proti imovini, ali pa so znane kot mafijci. Med njimi je kar 6 članov družine Mulè, ki se je leta 1977 proslavila z umorom rabraterskega polkovnika Giuseppea Russa in njegovega prijatelja Filippa Coste. Vseh trinajst dolžnih titoz, domernih poskodb in izsiljevanja v raznih krajih palermске pokrajine in v samem glavnem mestu Siciliji.

TURIN — Turinski finančni stražniki so onesposobili kriminalno organizacijo prekupečevalcev z mamili, ki je bila v stikih s sicilsko mafijo in kalabrijsko «ndrangheto».

Britanski vojni plen

Argentinski ujetniki so po bitki za Goose Green na Falklandskem otoku prepustili sovražnika svoje čelade, čutarice in naboje (AP)

PRIMORSKE VESTI

Težave z gradnjo obalne ceste

Na obali se nočejo sprijazniti z dejstvom, da denarja za ceste ni

KOPER — Na obali si na vse kriplje prizadevajo, da bi obalno cesto le gradili naprej. Kaže torej, da se se kako zavedajo pomena, ki ga ima ta cesta za nadaljnji in bodoči razvoj gospodarstva v tem delu Slovenije. Kljub temu, da je republiška skupnost za ceste pred časom izdala nalog za ustavitve del na priključku Ruda (pri Izoli) in da v sedanjem predlogu rebalansa plana cestnih gradenj in odseka Ruda - Strunjan, pa se na obali ne dajo zlatih. Zahtevajo nadaljevanje gradnje, pa čeprav le z lastnimi sredstvi, kar bo seveda močno upočasnilo potek teh del.

Republiška skupnost za ceste in obalne občine so se že 11. julija 1977 z družbenim dogovorom o sovlaganju v cestno omrežje na obalnem območju od leta 1976 do 1985, dogovorile in zaradi pomanjkanja denarja, česar pa tukajšnji odgovorni strokovnjaki in vodilni nadzornop-

litni delavci seveda ne bi radi videli. Na seji obalnega izvršnega sveta so včeraj še enkrat poudarili pomen nove ceste za nadaljnji razvoj turizma, luke Koper in drugega gospodarstva, pa tudi precejšnji cestni krvi davek na stari cesti je zaskrbljujoč.

Kot torej kaže, se na obali nikakor nočejo sprijazniti z dejstvom, da denarja za ceste preprosto ni. Potrebe na tem območju so prav gotovo velike in so zato pripravljene, čeprav štirinast počasneje (sami lahko namreč zberejo le eno četrtino denarja), kljub vsemu graditi naprej, pri tem seveda ves čas upajo, da bo vsaj po letu 1984 republiška skupnost za ceste spet priskočila na pomoč.

BORIS SULIGOJ

Kako pridelati več mleka na obalno-kraškem območju

KOPER — Preskrba z mlekom postaja na obalno-kraškem območju iz leta v leto bolj pereča. Ponudba z mlekom je vse manjša, povpraševanje pa iz leta v leto večje. Temeljna organizacija Mlekarna Dekani je za letošnje leto načrtovala 8,2 milijona dinarjev izgube, vendar je ta izguba ob prvem trimesečju znašala 7,8 milijona dinarjev. Polozaj nikakor ni enostaven, kaj torej storiti, da bi ne le začasno, ampak dolgoročno rešili preskrbljenost tega območja z mlekom, hkrati pa omogočili mlekarji in Dekanih normalno poslovanje.
Do izgube pride iz najrazličnejših vzrokov. Po eni strani zaradi premajhnih razlik med nabavno in maloprodajno ceno mleka, pa zaradi dolgega nespremenjen cen za proizvodne stroške in zaradi povisane amortizacije. Bistveno vprašanje pa je seveda surovina, to je surovo mleko, ki ga je na tem območju premalo. Živinoreja na obalno-kraškem območju ni tako razvita, da bi mleko lahko kupovali na nekaj odkupnih mestih, prisljeni smo ga kupovati

v dokaj razpršeni mreži naših kooperantov. To pa takoj podraži nabavno ceno mleka. Glede na to, je mleko avtomatično dražje kot v drugih slovenskih mlekarskih središčih.

Seveda ga moramo prodajati po isti ceni, ki velja za vso republiko, medtem ko je na Hrvaškem, na primer, v Dalmaciji, cena mleka višja kot v ostalem delu republike. Prav zaradi posebnih težjih pogojev pri pridobivanju mleka v Dalmaciji, nam pove direktor Toz Mlekarnice Dekani Aleksander Simunka. Mlekarna Dekani oskrbuje štiri obalno-kraške občine in del Istre, torej območje, s katerega odkupuje mleko.

Za letos načrtujejo, da naj bi za to območje potrebovali 7,7 milijona litrov konzumnega mleka in 1,7 milijona litrov mleka za predelavo. Glede na načrtovane odkupljene količine mleka pa sedaj že vedo, da bodo lahko zagotovili s tukajšnjega območja le 7,7 milijona litrov mleka, 1,7 milijona litrov mleka pa bo zmanjkalo. Omenjeno količino

morajo seveda kupiti drugod v Sloveniji. To dokupljeno mleko pa je zaradi prevoza za 5,68 dinarja dražje, kar pomeni skoraj 10 milijonov dodatnega denarja.

Na obalno-kraškem območju se bodo zaradi vsega tega morali resno lotiti sanacije preskrbe z mlekom. Pri mleku so še enkrat spoznali, da se vsa stvar začneja z ustreznim živinoreju. Računajo namreč, da dajo na primer molnice na tem območju vsako leto po 3.300 litrov mleka, kmetje pa v povprečju oddajajo le po 1.800 litrov od vsake krave. Ostalo količino prodajo in porabijo sami. Celotno to se pogosto dogaja, kar se drugod že dolgo ne več, da z mlekom krmito živino, namesto da bi živini zagotovili nadomestke. Direktor Aleksander Simunka je prepričan, da bi namesto 7,7 milijona litrov mleka lahko s časom in z uresničitvijo vseh predlaganih ukrepov na tem območju zagotovili skoraj dvojno količino mleka na leto, to je 15 milijonov litrov.

BORIS SULIGOJ